

't Vonnis van Paris en d'onschaeckinghe van Helena

Jan Harmensz. Krul

bron

Jan Harmensz. Krul, *'t Vonnis van Paris en d'onschaeckinghe van Helena*. Dirck Cornelisz Houthaek, Amsterdam 1637

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/krul001vonn01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Sonnet,
Af-beeldende de ontschaekinghe van
Helena.

*E*Er Troyen raect in brant, brant Troyen een Troyaen;
 Niet uysterlijck in vlam; maer innerlijck met voncken,
 Die hem door Cithere in 't herte zijn ghesoncken,
 En steecken sin, en Ziel in volle vlammen aen;
 *M*et vloot van Schepen doet s'hem heen naer Griecken gaen:
 't Ontfonckte hert (op Zee, int midden van de Baren,
 Hoe kil, hoe kout, hoe strenghe haer bracke vloeden waren)
 En wierde niet ghedooft; 't ghekielde hol (ghelaen
 *M*et min, met vlam, met brant) genaect de Griexe stranden;
 Daer d'Opper-Vorst van 't Rijck vertreckt in verre Landen,
 En laet de schoonste Vrou van Griecken Landt alleen;
 Priami Soon, vol vuyr, en innerlijcke hette,
 Volght Citherees ghebodt, en soete Minne wette,
 Ontschaect de Griexe Vorst sijn schoone Vrouw Heleen.

I.H. Krul.

Namen der Personagien.

OEnone.	Een Harderin.
Paris.	Een Harder, doch Konings Soon.
Mercurius.	
Pallas.	} Goddinnen.
Venus.	} Goddinnen.
Iuno.	} Goddinnen.
Menander.	Een Harder.
Priamus.	Koninck van Troyen.
Senicus.	Een Geck.
Pagie.	
Cupido.	
Helena.	Koningin van Griecken.
Menelaus.	Koninck van Griecken.
Elicia.	Dienst-maeght.
Aiax.	
Ulisses.	
Rey van Velt-Nimphjes.	

Eerste Deel. Eerste uytkomst.*OEnone een Harderin.*

*T*Vytspruytent lieve groen in't voorjaers eerst begin
 Het hart so niet verheucht als wel de soete min;
 De Blompjes die *Zephier* uyt blaest door Godes wercken
 In veel koleurtjes schoon de geest soo niet verstercken
 Als wel de liefde doet; die in een reyn gemoedt
 De geyle tochten haet en sich op deuchden voed.
 Wat baert de wellust doch in het onkuys beminnen?
 Niet als een na berou en warringh in de sinnen,
 Verwoestingh in 't gemoet, vernieulingh voor de jeucht,
 Die al haer glants verquist om schijn van weynigh vreucht:
 De Lenten is het eelst van al de jaer ghetijden
 En kan daerom oock minst de Noorder winden lijden.
 Want dan is alles teer en in sijn soet begin,
 Soo doet de jonckheyt oock int fleurkje van de min.
 Ghelijck de Lenten wort bestormt van gure vlaghen,
 Soo wort een minnend' hart ghequelt door vele plaghen;
 Hoe dickwils sietmen (laes) dat een onnosele Maecht
 De wulpe min heurs lents haer leven langh beklaecht;
 d'Een door een valsche tongh, en d'ander doort gheloven
 Van dartele Minnaers klacht, slechts om haer eer te roven:
 Men vreest de slanghe niet die onder 't lof verborgen
 Bedecken hun fenijn, men is al sonder sorghen:
 Hierom o Harders kindt! *O EOnone* voor u siet,
 Ghy niet te vele jonst aen uwe Minaer biet:
 De suchjes van de min wilt in u hart verberghen,
 Dat sy niet al te seer u trouwe *Paris* terghen;
 Maer sent doch vande strant u klachjes Zee-waert in,
 En uyttert daer u liefd, en bootst int sant u min:
 Gaet doch! ey lieve, gaet! u lieve Minnaer vinden
 By *X'antus* koele stroom ontrent sijn groene linden;
 Dan 'k heb hem veel te seer mijn hartje toe vertrouwt,
 Waer of de tuyg'nis staet in d'eycken schorschen hout,
 Daer wy de middach Son ontwijcken ende rusten
 Terwijl 't onnosel Vee voldeed' hun honghers lusten?
 Sint heeft hy wel ghemerckt *OEnoon* uyt u ghesicht
 Hoe dat u hartje was tot hem gheheel verplicht
 Ghelijck 'tis in der daet, en waerom soud' ick schromen,
 Wie sou het klappen doch, de kruyden of de bomen?

Oft weeldrigh pluym ghediert dat op de telghen schuylt?
 Of *Iovis* voghel naer die in de bosschen huylt?
 Of heeft het Vee ghesien u dartel kusjes menghen
 Met die van *Paris* t'saem; en soudent die gaen brenghen
 Aen uwe Ouders? neen, wat vreest ghy dan voor wee?
 Veel stouter *Thirsus* was laest met sijn *Galatee*:
 Want hy al langh na Son quam hare Schaepjes drijven
 Te samen na de koy: ickoord' haer Moeder kijven;
 Het Nymphje sweech beleeft, haer kransje wert ghedruckt
 Door Moeders haestigheyt, 't geen hy had voorts ghepluckt,
 En geestich op ghetoyt, ontrent haer liefs voyagie,
 Die doe beregent wert met haestighe kytagie;
 Soo soud 't met u oock gaen indien u Ouders beyd'
 O Nymphje! waer bewust u groote stoutigheyd';
 Dat ghy verborgen hout voor haer u heymelijck minne,
 Mits dien al over langh Huysvesten in u sinne
 De min van *Paris*: hier in *Yda* op gevoedt,
 Ghelijck een vondelingh gantsch arm en sonder goedt:
 Hoe wel hy wort gheacht van sulck vernuft en zeden,
 Al waer hy op ghevoedt in *Dardans* rijcke Steden:
 De Harders hier ontrent hem toonen sulck ontsach,
 Mits van de grage Wolf hy 't Vee te vryen plach
 Wanneer het aen de Beeck ghedreven wert te drencken,
 En d'hongherighe Gier het selfde docht te krencken:
 Hy hoeden 't Vee voor roof, en dese Harderin
 Die roofden hy haer hart door heymelijcke min.
 O buy na Sonnen schijn! o mist op teere vruchten!
 Een anders ongheval doet my het mijne duchten;
 Ick vreesse dat mijn min sal komen aen den dagh,
 Vermits ons *Demon* laest noch by mijn *Paris* sagh,
 En 't is den rechten aert van al de jongh ghesellen
 Dat sy ons garen met eenighe Minnaer quellen:
 Dan sal het wesen licht hoe soet en aenghenaem
 Sach ick u laestmael met u Vryer *Paris* t'saem
 Legghen in 't klaver gras ontrent de water beecken,
 Een lachjen sal san licht sijn 't rechte waerheys teecken,
 En klappen al 't gheheym: doch *Paris* is ghetrou,
 En sijn beloften ick voor vast en seecker hou.

Binnen.

Tweede Deel. Eerste uytkomst.

Paris in een Spelonck, en leunende op een Harders stock.

O Lucksalighe Mensch,
 Die 't eynde van u wensch

Streckt tot u harts vernoeghen,
 Die niet onrustigh haect
 Na 't gheen de luck-vrou braect,
 Maer na de Goon toe-voeghen.

Die liever u ghemack
 Hebt in het leeghe dack
 Als in de groote zalen,
 Die Nijt of Blixems kracht
 Of bitsighe tweedracht
 Licht doet tot puyn neer dalen.

Dus is ons kleyne staet,
 Bevrijdt voor vele quaet,
 Want gheene storm of winden
 Beroeren ons ghemoet sy in *Thetis* vloet
 Ons goederen verslinden.

Noch gheen wraeckgierigh hert
 Op ons ghenomen werdt
 Door woekerighe daden:
 Wy leven in het groen,
 Daer wy ons Schaepjens hoe'n,
 En hunne lust versaden.

Gheen Roovers fel ghesicht
 Verbleeckt ons aenghesicht,
 Wt vrees van Haefs verliesen:
 Want wy voor 't hoogste goedt
 De rust van ons ghemoedt
 Voor alle Schatten kiezen.

En als den morggen-stont
 Ontrent den Horisont
 Verdooft *Dianas* stoeten:
 Soo sien wy *Lucifer*
Latonis Soon van ver
 Met sijn ghetintel groeten.

Gheen lafheydt van het bedt,
 Of sluymer dan belet
 Ons noch te koy te blijven,
 En met ons vlockje weer,
 't Sy dichte by of veer,
 Na 't vochte wout te drijven.

Dicht by daer *X'antus* vliet
 Sijn stroment water giet
 In *Idas* groen valeyen,
 Daer wy met Nymphjes veel,
 Door spel en soet ghequeel,
 Vermaecken d'Harders Reyen.

Doch ghy *OEnoon* alleen,
 Door u uytmumentheen,
 Boeyt my als't puyck der schoonen,
 Die hier aen 't *Phrigisch* strant,
 Of gantsch *Pergami* Lant
 Onder de Nymphjes woonen:

En als *Apollo* brant,
 Soo vlie'we aen de kant
 Van dese koele stroomen,
 Daer 't voghels melody
 Begroeten ons ghevry
 Met schaduw van de Boomen.

Wat toone van Musijck
 Heeft eenichsins ghelijck?
 By Nachtegaeltjens keelen
 Die door naturens leer,
 Tot hunne Scheppers eer
 In onse Bosschen queelen.
 Wat Purper van een Throon
 Dat met sijn hooghsels schoon,
 Trots Goden Ledekanten,
 Heeft weerga by 't gheblomt
 't Gheen *Flora* jaerlijcks komt,
 In onse Beemden planten.

Recht ciersel tot de krans
 Der Nymphjes, die ten dans
 Ghetoyt als velt-Goddinnen
 Verschijnen: dies 't ghemoet
 Al heymelijcke voet
 De brant van hare minnen.

O *OEnoon* Lief alleen
 V min ick anders gheen
 Van onse Bosch *Najaden*,
 Staech blincken in mijn oogh
 Als *Phoebus* toont om hoogh
 V gheestighe ghewaden.

De Eycken schaduw dicht
 Ken dat betuyghen licht,
 Onder wiens lieve looten
 Ick vaeck het schoonste schoon
 Mijns waerdighe *OEnoon*
 Omhelsent heb ghenooten.

Daer noch het quastigh hout
 Het blijck mijns minne hout
 Diep in de schors gheschreven,
 Dat *Xantus* teghens aert

Sal stroomen rugh-waert
Eer ick haer sal begheven.

Doch sy en is hier niet
Die af zijnd' my ghebiet
Van minne dus te spreecken:
Soo ghy o swoele windt
Eens mijn *OEnone* vindt,
Doet haer hier van een teecken.

Best legh ick mijn hier neer
Tot dat de Sonne weer
Ter zijde schiet sijn stralen:
En dat sijn Hencxten mat
Wt 't woeste blaeuwe nat,
Gantsch moede neder dalen:

En rusten my in 't schaeuw van dese Wildernis,
Tot dat door dachs vertreck 't ghevoghelt stilder is:
En dat ick sie gheaest mijn mat gheweyde vlocken,
En drijfse na de koy op haer ghewoone stocken.
Weyt, weyt dan Schaepjes al voldoet u graghe lust,
Terwijl u Harder hier in dese koelte rust.

Tweede handelingh. Van't tweede Deel.

*Pallas, Venus, Iuno, Mercurius, met een Rey van Veldt-Nimphjes, singhende, op de Voys:
Balette Bronchorst.*

*ZUye winden,
Die ruyschend' speelt met vlaeghjes van een koele koelt
Door de Linde
Van Idas Wout en lommer; daer het Beeckje spoelt
Met een drift, van Kristalijne vliet:
En koele stroome,, langhs Linde bome,
Alwaer de drome,
Of sluymer 't oogh beschiet
Van hem, van hem, van hem: die hier sijn rust gheniet.*

*Noch wat verder,
Omlommert vande Bomen in het dichte groen
Leydt den Herder,
In schaeuw van Loof en Linden om sijn lust te voen:
Door den droom van *OEnoons* lieve min,
Door stille rusjes,, Voedt hy sijn lusjes,
In duysent kusjes
Met sijne Herderin,
Verlieft, verlieft, verlieft op haer met Ziel en sin.*

Rey.

Goddinnen! wijl 't u lust ons Nymphjes te gebien
 De Wetten uwes wil: sal 't willighlijck geschien
 Dat wy volbrengen u ghebiet; 't welck ons begeere
 Is willigh te voldoen: gelieft met ons te keere
 Door dese groene wegh; om-lommert van de blaen,
 Die 't vinnigh blaeken van de Son ken tegen-staen,
 Daer Bloempjes langhs de kant van klare water-stroome
 De velden cieren, en beproncken *Ydas* boome,
 Met purper blos van roos, met uytgekipte keur
 Van Bloempjes, die het Wout vervullen met de geur
 Van lieffelijcke reuck: en daer de pluymde Diere
 Met vrolijk singhen, en met heughlijck tiereliere
 Begroeten Bos en dal; onsterffelijck geslacht,
 Dit is de waerdste plaets, van 't gantsche Wout geacht,
 Daer ginder, soo ghy siet, staen hoogh-getopte Linde,
 Daer sult ghy *Paris* selfs in middagh-slape vinde,
 Neemt derwaerts uwe gangh, en ons in u behoed.
 Vaert wel Goddinnen.

Rey binnen.

Venus.

Ghy Veltnymphjes: zijt gegroet.

Mercur.

Hier siet ghy *Idaes* wout, Goddinnen, en wat verder
 Sluymerende in 't geboomt den Phrigiaenschen Herder,
 Edele Jongelingh die weynigh nu verwacht
 Te sijn gesproten uyt het *Derdani* geslacht:
 Dat *Hector* zy u bloet, en *Hecuba* u Moeder,
 Luckighe Schaepjes nu bewaert van sulcken Hoeder,
 Die van een Koninckx Soon ghedreven nae de Koy,
 En daghelickx wert gehoet op dat ghy niet een proy
 Soud' werden 't wreet ghediert, dat met gesparde kaecken
 En rasende van honger u te verscheuren haecken,
 Mogende Coninginnen wilt ghy dat ick ontwaeck
 De Herder, dat hy voorts u pleyt ten eynde maeck?

Iuno.

Ontwaeckt hem 't is mijn wil, en na my dunckt sal dese
 De rechte Oordelaer in dese saecke wesen.

Mercur.

Ydische Rechter die hier in dese schaduw rust
 Van bladerigh geboomt, en vrolijk na u lust
 Geniet u harts vernoegingh, *Iupijn* die de salen
 Van 't Goden huys regeerd, ghebood my neer te dalen
 Hier in u rijke Woudt: u Neve *Ganameed*,
 Den Goden-Schencker kleyn hem van u kennis deed,
 Dat ghy een Rechter waert die niet door gunst of beden
 Het Boersche volck recht, maer na gherechtigheden,
 Dies ghy de soete twist, die dees Goddinnen dry
 Doet kanten tegen een, moet wysen aen een sy.

Paris.

Wordt ick een Harder slecht ghewaerdicht en gheboden,
Te wysen 't vonnis van de twistingen der Goden?
Gheluckige *OEnoon*, is *Ganameed* mijn Neef?

Soo sal 't my rouwen noyt dat ick mijn minne schreef
 Tot u in 't schorsich hout der diep gheblade Eycken,
 Wiens overhangend lof voor ons een rust-plaets reycken:
 Seght my dan Goden-knecht de oorsaek vande twist,
 Die ghy wilt dat van mijn sal werden nu gheslist?

Mercur.

In *Thetis* Bruyloft-Feest, de Hemel-lieden t'samen
 Op *Pelii* versoeck onlanghs ter Feeste quamen,
 En na dat *Libes* nat ghestegen was in 't breyn,
 Scheen *Jupijn* selfs verheught, en *Pallas* wijsheydt kleyn:
 Als *Iuno* liet haer staet, en *Venus* raeckt aen 't mallen,
 Liet yemand by gheval dees gulden Appel vallen,
 Waer op gheschreven staet: *De Schoonste van u al*
In Lichaems schoon ghestalt dees Appel wesen sal.
 Men koser *Jupijn* toe om 't vonnisse te wysen.
 Maer hoe! sey d'Hemel-voocht, ick sal mijn Vrouwe prysen
 Vee boven d'andere, dies u een Rechter vindt,
 Die niet door eyghen waen of geltsucht is verblint.
 Waer toe men u verkoos, o Rechter van de *Phrygen!*
 Maer denckt niet of ghy sult wel goe belooningh krygen:
 Dit 's *Jovis* Huysvrouw selfs, de ander is *Minerve*,
 Dat *Venus*, die de Mensch oock sonder doot doet sterven.
 Ontfanght den Appel dan, en oordeelt met bescheyt,
 En geeftse aen de Schoonst' nae u ghenegentheyt.

Paris.

Soo veel sie ick helaes! dat soo hoogh *Titan* rijst
 Boven het hoochste gebercht, mijn Geest ree 't vonnis wijst,
 Dat het gheringhste schoon, van een dees Goddinnen,
 De schoonheydt van *OEnoon* sal lichtelijck verwinnen,
 Die 'k onlanghs hield voor 't puyck van *Chaos* hoogh ghebouw.

Iuno.

Twist niet o Jongelingh om eenigh aerdsche Vrouw:
 Soo ghy aen *Jovis* huys het Vonnis wilt toewysen,
 Ick sal u slechten staet doen tot de wolcken rysen:
 V hand niet meer een staf maer Scepter sweyden sal:
 Een Koninghlijck ghebouw verkrijght ghy voor een stal:
 De Kroon van *Asia* sal uwe hayren drucken,
 Geen machtigh Oorloghs-heyr sal u om verre rucken:
Europaes groot ghebiet stel ick oock in u macht,
 Indien ghy my de roem des schoonheys weerdich acht.

Pallas.

De wyse *Pallas* die des *Helicons* Goddinnen
 Meer uyt gheleertheyts lust als lichaems stal beminnen,
 Verschijnt hier mee te recht, o *Paris* om u oordeel
 Te hooren van ons schoon, hoe wel ick meerder voordeel
 Schep uyt mijn wetenschap, want het inwendich schoon
 Is by een soet ghesicht gantsch van een ander toon.
 Mijn Helden die wel eer in wetenschap uytmunten,
 Verachten 't weetloos volck als hersenloose klunten:
 De Philosophen oudt, achten oyt meer de schat

Eens armen in 't gemoedt, als 't geen de Vreck besat.
 Hoe wel de Eeuwen haer nu grootelijcks verkeerren,
 En meerder 't stomme gout als rechte wijsheyt eeren
 Soo is het te vergeefs, alwaer *Minerva* naeck,
 In't kort door haer verstant, haer vele vrienden maect.
 Daer als de Vreck verarmt of van sijn goet verdreven
 In desperacy raect, en hem verdriet te leven.
 Dan blijft de Wijse staen ghelijck een vaste rots,
 Als onbeweecht van geest, door dese wijsheyt Godts.
 Ick kan o Jonghelingh heylsamer u niet gheven
 Als daer door ghy op aerd gherustelijck moocht leven,
 Versmadend' te ghelijck de menschelijcke weeld,
 Door dien mijn wetenschap een ander kennis teeld:
 Daer door ghy licht verkrijght een onsterflijcke naem.

Venus lachende.

Dees giften: *Paris* zijn u jonckheyt onbequaem.
 Het minnen voeght u best, ghy zijt nu in u jaren
 Bequaem om met een vrou my gantsch gelijck te paren.
 Dat 's *Laedaes* Dochter schoon, dees loof ick u tot Bruyt,
 Indien ghy 't Vonnisse op mijne sijdt besluyt.
 Ghy hebt nu langh ghenoegh beproeft *OEnones* minnen,
 Wat soud ghy: Edel Heldt met een Boerin beginnen?
 Wat soud ghy zijn een slaef hier in dit Boersch ghehucht?
 Daer in het Griecxsche Landt *Helena* om u sucht:
 Wiens leven neffens mijn alleen zijn waert te prijsen,
 Wat toeft ghy *Paris* met het Vonnisse te wijsen?

Paris.

Na dien mijn ooghe langh heeft op u dry ghedwaelt,
 En 't Goddelijcke schoon ten ooghen in ghehaelt:
 Soo sweer ick: o *Cypres!* dat door u geestigheden
 Mijn hartje staet bedeed; ja dat mijn gantsche leden
 Wt stooten teghens danck de onlanghs vaste min,
 Tot mijn *OEnone* Lief, en schoone Velt-Goddin,
 Dies is den Appel u.

Iuno.

Wel aen ick sweer de *Phrigen*
 Haer wel verdiende straf hier voor te sullen krijghen.
 Treckt na de Griecxsche kust, *d'Atriden* volghen u,
 En zijn voor *Hector* noch voor de *Troyanen* schu.

Binnen.

Pallas.

Minerva troost haer selven, en eyst gheen wreede wraeck
 Op desen Jonghelingh om sijn ghewesen saeck.

Binnen met Mercur.

Paris.

Helaes! waer blijf ick nu met dit verschil te wijsen,
 En nochtans moest ick d'een of d'anders schoonheyt prijsen.

Venus.

Vreest niet op Koninghs Soon?

Paris.

Hoe seght ghy?

Venus.

In dees velden

Laeght ghy als vondelingh doe men *Priamo* quelden

Om u te dooden, ach! gantsch teghens hert en sin,

Van die u had ghebaert, dats *Troyens* Koningin.

Paris.

Hoe kan dat moghelijck zijn.

Venus.

Hecube droomde dat

Sy sieck'lijck op haer Koets noch van u swangher sat:

En dat sy baerde een Torts die *Laomedes* Stamme;
 Ja 't gantsche *Asia* bedeckten met sijn vlamme:
 Het welck wert soo beduyt, of ghy *Priami* Soon
 Vernielen soud' door vlam u Vaderlijcke Kroon.
 Doch 't is de vlam gheweest die ghy om dees Goddinne
 Noch in u herte sult ghevoelen door haer minne.

Paris.

't Schijnt onghelooffelijck, dat ick een slechte slaef
 Sou zijn: *Priami* Soon.

Venus.

Wel aen ick salt doen blijcken
 Dat die de Standert is van *Laomedes* rijcken:
 Dats *Hector* sy u Broer: en dat *Deyphebus*
 Om-helsend' u ontfangh met vriendelijcke kus:
 En dat *Polexima* met haer Yvore handen
 V sal gantsch minnelijck als broeder lief aenranden:
 Ja 't gantsche *Troya* sal met vreughde sijn vervult,
 Wanneer ghy in haer Hof, als Prince treden sult.

Dan sult ghy reysen heen
 Na de beroemde Steen,
 Beheerst van *Afri* Soon,
 Daer woont de schoon Goddin
 Die door mijn Soon haer min
 En weerliefd' u sal toon.

Paris.

Adieu mijn Vlock! ick gae door *Veneris* bevel:
 De liefde van *OEnoon* ick uyt mijn sinnen stel.

En wissel nu mijn eerste min
 Aen Grieckens schoone Koningin:
 De Herders Staf, en Boere Stock:
 De Schaepjes, en 't ghewolde Vlock
 Dat ruyl ick nu voor *Venus* raet
 Aen Wapens, Swaert, en Hoofsche staet.

Binnen.

Derde Deel. Eerste uytkomst.**OEnone.**

*WA*er of mijn Herder is
 Die 'k veel te langhe mis,
 Van dat *Auroraes* zalen
 Vertoochden hunne glants
 En *Titan* al bykants
 Begon op 't Veldt te stralen.
 Doen heb ick hem sijn Vlock
 Noch singhend' met sijn stock
 Ten Boswaert in sijn drijven,
 En nu den avondt valt
 En 't Vee moet zijn ghestalt:

Waer op hy nu moet blijven?

Ay my: ick ben soo bangh,
 Want ick heb over langh
 Ghesocht aen geene Linden,
 By *X'antus* daer ontrent,
 En waer ick was ghewent,
 Mijn *Paris* meest te vinden.

Sult ghy dees langhe nacht
 Mijn laten noch vol klacht?
 O trouste van de *Phrigen*:
 Sal ick voor trouheys loon
 Een yders smaet en hoon
 Om u ten deele krijghen?

Helaes! soo wenschten ick
 Dat in dees ooghenblick
 Mijn Zieltjen van der aerden
 Gheruckt werdt in de Hel,
 Om na de Eunjers fel,
 De reyse te aenvaerden.

Dan laes! ten helpt my niet
 Te klaghen mijn verdriet
 Aen dese stomme Bomen:
 Mijn dunckt ick door de blaen
 Sie gints een Herder staen,
 En herwaerts tot my komen.

Menand.

Ick heb van veer in 't Bosch u klachten aenghehoort:
 O Nimphe! *Paris* is verslonden noch vermoort
 Van eenich onghediert; maer doen hy lach en rusten
 In 't schaduw van sijn hol, te sluymeren hem lusten.
 Siet ginder in de blaen verschijnen een Goddin,
 Die soo ick na verstont, was s'Hemels Koningin.
 Verselt met andere twee: de eene die de stranden
 Van *Cyprus* heyligh zijn, alwaerse quam te landen:
 Die *Venus* wert gheenoemt: de ander was de Maecht,
 Wiens wijse Hooft een Helm met langhe pluymen draecht.
 Sy voert een Schilt en Lance, als waer het de Princesse,
 Die op den *Helicon* als tiende komt te lesse.

OEnone.

O Goon! wats dit geweest.

Mena.

Mercur die wasser by,
 En trock de eene soo een weynigh aen een sy,
 Om oft haer wille was u Minnaer op te wecken,
 Dat soo sijn Vonnis haer een oordeel mocht verstrecken
 Wie dat de schoonste was.

OEno.

Ja watten sotten daet
 Is dit Goddinnen werck die ons te boven gaet,
 In wijsheyt van verstant. Hoe gingh het voort *Menander*
 Met mijne *Paris* doch?

Mena.

Sy boerten met malkander.
Mercur hem weecten voort, en gaf hem te verstaen,
Waerom het Goddelijck volck betract de aertsche paen?

Dit sach ick aen van veer: u Herder die verschricken:
 Dies sijn vreesachtigh oogh te met op haer eens flickte.
 Des Hemels Koningin, beloofden hem de Schat
 Die 't tweede werelts deel in sijn ghewelt om-vat.
 De wijse *Pallas*, dat hem yder een sou loven,
 En dat hy in verstandt sou verre gaen te boven
 De kloeckste van de aerd. Doch *Venus* die door min
 Betovert ons ghemoedt, belooft hem een Goddin,
 In schoonheyt soo volmaeckt, en lieffelijck van wesen,
 Dat sy haer beeltenis in als ghelijck sou wesen.

OEnone.

O Goon! hoe 'k my verschrick. Vervolgh hoe gingh het doe?

Menand.

Hy wees de schoon Goddin van *Cyprus* d'eere toe.

OEnone.

O groote sotterny! waer is hy voorts ghebleven?

Menand.

Na dien hy *Venus* hadt het gulden Fruyt ghegheven,
 Was *Iuno* heel ghestoort, en swoer der *Phrigen* val:
 En vloot met *Pallas* voorts uyt *Idas* rijcke dal.

OEnone.

En bleeffter *Venus* by?

Mena.

Och ja.

OEno.

Sal een Goddin
 Beroven van haer Lief een arme Herderin:
 Sult ghy geyle *Cypres* ontblooten van haer trouwe
 Een kuysche Velt-Goddin? Ha! overspeel'ge Vrouwe.

Menand.

Doch 't meeste noch van al, o *OEnoon!* hoor na mijn:
 Was dats hem Koninghs Soon van *Troyen* sey te zijn.
 Voorts heeft s'hem doe belooft: ghy hebt wel hooren noemen
 De Dochter van *Iupijn*, die de *Spartannen* roemen
 De schoonste Vrouw te zijn van het *Argenisch* strant:
 En oock de Koningin van 't gantsche *Griecken* Landt
 Te gheven tot sijn Bruyt, en gingh hem voorts gheleyen,
 Gints door het Eycken bosch. Ick quam sijn Kudde weyen,
 Die hy verlaten had.

OEno.

Hoe *Iupijn!* lijdt ghy dit
 Die 't schijnt, dat daer om hoogh ghelijck als Rechter sit?
 Sal ick om dese twist mijn liefde moeten derven?
 Soo wensch ick dat ghy my laet op dees plaetse sterven.
 Sal dit het eynde zijn onluckigh Herders Kint,
 Dat ghy u *Paris* staegh soo trouwelijck hebt ghemint?
 Soo sal het stomme Lof, 't gheen *Zephirus* doet ruysen

Hier in dees Wildernis: 't Zee-water 't gheen komt bruysen
Al morrende op 't strandt: uyt bulderen het leet
't Geen ghy ontrouw Minnaer, aen u *OEnone* deet:
En maecken u bekendt al u lichtvaerdigheden:
Al u beloften snoot, en al u valsche Eeden
Die ghy ghesworen hebt, dat eerder *X'antus* vliet
Sou stromen rugghe-waert voor dat ghy my verliet.
Keert! keert! o stromen keert! hy heeft my al begheven,
Dies my ellendighe verdriet voortaan te leven:
En ghy o Eycken boom! wast op met het gheschrift,
't Geen *Paris* met sijn hand heeft in u schors ghegrift,

Tot teyckens van sijn trou.

Mena.

Bedroefde Herderinne
 My deert u ongheluck en snoo gheloonde Minne.
 Doch wijl de Goden zijn de oorsaeck van u druck,
 Soo matight u ghemoedt in dit u ongheluck.
 Me Vrouw! mijn tijdt ghenaeckt: want *Phoebus* is ghescheyden
 Van onsen Horisont. Geliefd u, 'k u gheleyde?

OEnone.

Neen, neen, *Menander* neen! laet my in eenigheydt
 Verteeren 't leet, het gheen my op het herte leydt.

Menand.

De Goon vertroosten u.

OEno.

Geen troost ick meer behoeve
 Maer wensche staech te zijn in 't selschap van de droeve:
 By *Cocotus* Revier, en dat my nimmermeer
Hecatus heldere licht op aerd sou lichten weer:
 Of dat ick mocht in 't Wout by 't onghedierte schuylen,
 En Huysvest vinden in haer eensaem nare kuylen.
 Soo sou ick daer niet meer ghedencken aen de smert,
 Die de vervloecte Hoer my lijden doet in 't hert.
 Maer gaet! o *Paris* gaet! indien de aert der Knapen
 Van Griecken is bekend, sy sullen met de Wapen
 V ontrou wrecken haest, indien *Ulisses* gheest
 Oyt tot *d'Atriden* heyl voorsichtigh is gheweest:
 Soo sal sijn kloeck beleyt: Sijt ghy dan *Priamus* Sone,
 De sielen rucken wegh van sijn vergulde Throone.
 Ick sie alree de wraeck van u onkuys bedrijf,
 Wijl ick verlaten Nimph van herten eerlijck blijf:
 Dies sal ick nu voortaan niet meer ten dans verschijnen;
 Maer van een yder schuw in eenigheden quijnen.
 Myn stem en sal niet meer soo queelen alsse plach;
 Maer doen het naere Bosch na bootschen myn gheklach:
 En als ick waer op strand soo sullen d'harde Rotsen,
 Tot aen de Griecksche kust, myn nare stem na bootschen.
 Of ghy dan waert op Zee, verschrickt niet o *Troyaen!*
 Maer laet u drifte kiel sijn rechte gangen gaen.
 Laet niet de stem eens Nimphs, die ghy wel eer beminde,
 V hert beweghen nu: (o dwaselijck ontsinde:)
 Heb ick u niet ghemint doen ghy een slave waert,
 Een arme Vondelingh, dat niemant op de aerd
 Verachter scheen als ghy! En nu ghe schijnt tot staten
 Te komen door 't gheluck: nu hebt ghy my verlaten.
 Mijn klachten zyn vergheefs, van d'eens ghepleeghe min,
 Die men alleenlijck weerstaen moet in het begin.
 'k Sal hopen op ontset van myn bedroefde quelle,
 En dat myn *Paris* myn noch weder sal verselle.
 Ach! *Paris*, *Paris*, ach! myn *Paris* keer weerom,
 Om-helst u *OEnoon* doch; myn Herder kom! ey kom
 Verselt u Herderin, ghelijck ghy pleeght voor dese,
 O vrugteloose hoop vermeestert vande vreese:

O vrees, benaude vrees! de vreesse mijn voorseydt,
Dat hoop op *Paris* min met my is ydelheydt.

Mijn hertje leydt beknelt,
In bracke traentjes smelt
Mijn Zieltjen; ach myn leve
Verflaeut, en swackt in myn:
Ach! *Paris*, hoe kent zyn
Dat ghy my mooght begheven?
Heeft min gheen meerder kracht
Noch Liefde gheen meer macht
Dat ghy (om werelts staten)
Verwisselt eerste Min,
En gaet u Herderin
Om werelts eer verlaten?
Verlaten? o bedroch
O staet-sucht leeft ghy noch?
Heerst ghy in *Paris* herte,
Ha *Paris!* hoe bedroeft
Dat *OEnoon* nu beproeft
V valshey; tuyght myn smerte.
O Maeghden; het verdriet
Dat ghy in *OEnoon* siet
Bevintmen alle daghe,
De Min past op gheen Eedt
Wanneerse rijcker weet,
Het gheen ick moet beklaghe.

Binnen.

Vierde Deel. Eerste uytkomst.

Paris.

O Phoebe die op aerd het sienelijck door-siet,
Voor wiens vergoden licht men kan verbergen niet,
Begunstigt heden my dat 'k voor *Priamus* Throone
Doe blijcken dat ick ben sijn langh ghemiste Sone:
En ghy, o *Cyterée!* die *Cyprus* heyligh is,
Dien ick den Appel gaf in *Idas* Wildernis,
Voert heden in my uyt, het gheen ghy my beloofde
In *Ida* doe 'k myn Lief van hare Min beroofde.
Hier is het prachtigh Hof: my dunckt ick hoor gheluyt
Van 't Konincklijck Trompet, daer treckt den Adel uyt.

Priamus met eenighe Adel uyt.

Edelen.

Wat maeckt ghy Herder hier doch in de Konincks Hoven?

Paris.

Een die misschien in staet u verre gaet te boven:

Hoe wel in dese kleen.

Pria.

Met wien is dat ghy spreeckt?

Paris.

Verschoont Heer aen u slaef, dat hy u reden breeckt.
 Van mijne kintsheyt ick in 't Bosch van *Ida* woonden
 Onder u Herders; doch 't schijnt de nature toonden
 Mijn nimmer soo veel gunst dat ick oyt wist op aerd
 Wie dat mijn Vader was, of wie mijn had ghebaerd:
 Ick ben als Vondelingh in *Idaes* Wout ghevonden:
 De Goon behoeden my dat ick niet werd' verslonden
 Van 't woedende ghediert; wanneer ick krijtent lach
 Onder een Willighen boom. Een Landt-man my eerst sach:
 Die heeft my op ghevoedt, om met hem 't Landt te bouwen,
 En heeft my naderhandt ghelijck syn Soon ghehouwen:
 Hoe wel ick dickmaels hoede syn ghevlockte Vee:
 't Gheviel als *Phoebus* eens sijn Koetse klimmen dee
 Nae 't teecken van de Stier, en ick ontfingh syn branden,
 Dat my der Goden Godt al sluymrend' quam aen randen:
 Verselt met die Goddin, die door haer soete macht
 Voor onderganch bewaert het sterflijcke geslacht:
 En om dat ick haer schoon voor anderen had ghepresen,
 Heeft sy my sint die tijdt oock hare gunst bewesen,
 En swoer my in het Bosch, o Koninck groot van macht!
 Dat *Hecube* u Vrou my eerst ter werelt bracht,
 En ben nu dus veracht.

Pria.

Ick voel myn hert ghetuygen
 Dat ick mijn Sone sie hier voor my neder buyghen.
 Hebt ghy tot dese tijdt in *Ida* dan ghewoont?

Paris.

Ick heb myn trouheyt vaeck aen 't Konincks Vee betoont.
 Want als een Stier of Wolf de selve quam aen randen,
 Ontworstelden den roof, ick uyt haer felle tanden.

Priamus.

Rijst vander aerden op ellendigh Konings kindt:
 Ghedoemt by menschen raet; doch van de Goon bemindt:
 Wiens schickingh u behoed heeft voor een droef verscheyden,
 'k Sal u in uwe kleen nae het Palleys gheleyden
 Van mijne Koningin die u vaeck heeft betreurt:

Paris.

Danck *Venus* voor de gunst die heden my gebeurt.

Alle binnen.

Vierde Deel. Tweede uytkomst.

Senicus.

't Hof is vol blyschap en over al in roer.
Knechts, Hof-jonckers, Kocx, Krauwels, ja de droes met syn moer.
't Gater op een loopen, op een draven, achter en veur:
Die quant die flus een Schaep-Herder was, is nou een Monseur.
Ja dat meer is: sy segghen dat het mijn Heerschops eygen seun
Wat segjer toe die daer achter staet en gluert, segh Theunis?

Men doeter niet als huppelen, danssen en springhen:
 Ja men Juffrou is so blijt, se danst schier op haer koud-voetelingen,
 Daer het wel eer was niet dan steunen en grennen,
 In huylen datse nockten als de als de broetsche hennen:
 En al om dese Soon diese dus langh had e mist,
 Ick wodder oock wel een oortjen om gheven dat ick mijn toekomend avontuur wist.
 Maer wat vraegh icker oock na, offet dus of soo // is?
 Elekaarten hoe word ick daer ebeten, of dat een luys of een vlo // is?
 Ja veughel dat voetsel is jou al benomen,
 Soo as jou dat bekomt, meuchje op een aer tijdt weer komen:
 'k Mach nu niet veel porrens veelen, verstaje dat,
 Want ick mienter haest in te gieten of myn buyck een trechter was, en myn keel een halfvat.
 Ick hout met stee houwen en met volle kitten,
 Daer de laeghnoots een heele dach om op de banck sitten
 En lellen en termen ien praetjen dat niet veel om 't lijf // heeft:
 Maer asse dan t'huys komen; hoe wel is hyer an die geen quaet wijf // heeft.
 Want de meysjes bennen spijlich, en ick weer so spijlich as sy,
 Daerom ben icker alsoo lief of alsser by:
 En als icker niet by kom, soo zyn we goet te scheyen:
 Noch soo hoef ick niet te dencken datse me sellen verleyen
 Ghelijck het dickwils beurt, die veel met haer verkeert:
 Neen, ick slacht de wint Honden, ick ben op die grepen al eleert.
 Ick speel smeer schoenen als ickse sie, en ofse me wat schelden,
 Soo denck ick ja, ja, praetje wat! wijse luy steuren hen selden.
 Maer daer wat te smeeren is daer ben ick garen by,
 En ick kander myn lijf nae voeghen nae de slempery.
 Daerom heb ick me dus toe emaeckt, wangt men salder smeeren,
 En oock om dat ick mee wat lijcken sou onder al de groote Heeren.
 O die hem selver niet acht, niemant sal van hem houwen.
 Kijckt ben ick niet verweent met dese nieuwe mouwen?
 Die sinneme lest e schoncken van de Koningin me Vrou,
 Om dat ick laest een reys in 't Hoender-kot kruypen sou
 In krayen as een Haen; o dat was haest beschickt,
 Ick had noch wel op den hoop in ien moye door epickt.
 Se hadme doe gheweldigh ehad naese mienden:
 Maer ick wist waerom icket dee, en wat icker me verdienden.
 Ick steur me daer niet aen of de luy wat seggen en de honden blaffen,
 Ick mach na binnen gaen, de Kock die wil haest schaffen.

Binnen.

Derde uytkomst. Van het vierde Deel.

Paris Heerlijck ghekleedt met sijn Dienaer.

NOyt was hy recht verheucht die nimmer was bedroeft,
 Noch hy verdient het soet, die noyt en heeft beproeft

De geessel van 't gheval: voor dat ick als vergeten,
 Wel eer by 't vlocke Vee, in *Ida* heb gheseten,
 Werd' ick ghewelkomt van een yder voor de Soon
 Van hem diens grijse hayr ghedruckt wert voor de Kroon
 Van *Laomedons* Rijck: ghy zijt het o *Cypresse*
 Die 't my te kennen gaf: nu sal ick mijn Godesse
 Gaen soecken met u hulp. De kielen zijn ghereed',
 Die mijn Heer Vader selfs, voor my toe rusten deed':
 Ick heb ree aen het strant ghesien de sijde wimp'len
 Ter strenghen weyen af. De witte zeylen rimp'len,
 't Ghetaeckelt door malkaer al klaeterende raest.
 De strant is vol ghewoel, een yder is verbaest
 Om dat sy sien soo veel van *Priami* Galeyen
 Ter Haven trecken uyt, en tot de reys bereyen:
 Mijn Broeder *Hector* selfs uyt de voornaemste Bend
 Het beste Krijghs-volck licht, en na de Schepen send.
 Op morggen is de tijdt bestemt van mijn vertrecken;
 Wilt dan aen 't Firmament voor een ley-Star verstrecken
 Gunstighe *Cypria* verschijn mee aen de Rey
 Der lichjes, dien *Diaen* by nachte doen gheley,
 Op dat mijn driffe kiel niet in de holle vloeden
 Van 't schubbige ghediert versincke door het woeden.
AEolus die de Zee vaeck soo onstuymigh maeckt
 Dat 't siedent bracke schuym tot aen de Wolcken raeckt.
 V gunste die my heeft tot dese staet ghedreven
 Sal my in het ghewelt des waters niet begheven.
 Dies ben ick wel gherust. Den Adel my verwacht
 Om vrolijck met hun Prins te wesen dese nacht.

Binnen.

Vijfde Deel. Eerste uytkomst.

Cupido spreekende uyt de Wolcken die sacht in 't neder dalen zyn.

Het soet gheselschap van mijn Throon,
 En 't vrolijck rijcke van de Goon
 Verlaet ick heden door 't ghebiet
 Mijns Moeders die my dalen hiet
 Hier aen de soete *Griecksche* strant,
 Om met myn schichjes heeten brandt
 Te treffen 't herte van *Heleen*,
 Met *Paris* minne die de Ze'en
 Noch met syn swang're Kielen kruyst,
 En door het holle water bruyst,

Om *Ledaes* blancke Pluym gheteelt
 Die stadich in syn herte speelt.
 Terwijl *d'Ideesche* Nimphs gheklagh
 De hooghe Rotsen dagh aen dagh
 Doet wedergalmen: haer verdriet
 Om d'ontrou, van haer Lief gheschiet.
 O Nimphe! 'k siet op d'aerd soo gaen
 Als liever komt, moet leyder gaen:
 Men vind nou trouwe Liefde meer;
 Maer liefde tot de rijckdom eer.
 De Minnaer die syn sinnen set
 Op lagher, wertet haest belet,
 Indien een Dochter trouw'lijck keurt
 In staet een minder, 't vaeck betreurt:
 Want d'Ouders sien meer nae het goedt
 Als na de gaven van 't ghemoedt.
 Hier door wort vaeck de Min een Hel,
 En eyndeloose hertens quel.
 Daer trouwe Liefd op deughden siet,
 En Minnens schijn goedt heftigh vliet.
 De Dochter *Catoos* wat bedaeght,
 (Een Weduw zijnde) wert ghevraeght
 Waerom sy niet hertrouden,
 Of d'eerste Liefd' haer rouden?
 Antwoorden wijsselijck, 't is mits ick niemand vind
 Die meerder myn persoon, als myne schatten mind.
 't Is recht gheseyt; doch dese tijdt
 Gantsch op een ander wyse vrijdt.
 Men siet nu na gheen kloecke geest:
 Maer na de ronde kloeckheydt meest.
 Die liefde men eerst, daer na die gheen
 Met wien men gaet in d'Echte treen.
 Hoe wel men noch wel yemant vindt
 Die uyt oprechte liefde mindt:
 Doch weynigh: want het tijd'lijck goedt
 Het meest is dat de Liefde voedt.
 Heel anders was de gulde Eeuw:
 Men woonde vredigh by de Leeuw,
 By Luyperden en Tygh'ren wreed,
 Wien gheene oyt de Mensch misdeed
 Door haer onnoselheydt alleen;
 Mits yder was soo wel te vreen:
 Oprechtheyt vrijd haer voor ghevaer,
 En drongh elck tot syn weder paer.
 't Sant groef men om het nijdigh Gout:
 'tSint heeft men Steden op ghebout.

't Besitten was het altemael,
 Doen wiert de Eeuwe van Metael:
 d'Eenvoudicheyt die most van kant,
 De Hovaerdy nam d'overhant:
 Hier meed' soud ick vergeeten wel
 Mijn Moeders strengelijck bevel,
 Om de Princes van Grieckens kust
 Te koocken saussen nae haer lust,
 Ick heb mijn Pyltjes soo ghewet
 Dat sy myn 't treffen niet belet,
 Alwaert een tweede *Adamant*,
 Of snelder noch als *Atalant*,
 Ja konse als een *Argus* sien,
 Sy sou mijn Peesen niet ontvlien,
 'k Heb *Iupijn* die de blixem draecht
 Wel eer oock met de Min gheplaecht,
 En dien, die *Atlas* synd vermoed,
 Den Hemel op sy schoud'ren loed:
 Dat hy by *Lybens* Coningin
 Quam handelen het draet ghesin,
Omphales schoonheyt ley ter neer
 De force van den grooten Heer,
 Alleenich door mijn soet ghewelt
 Die Helsche monsters had ghevelt,
 En wilde stieren temmen kon
 Sat by de maechden nu en spon,
 Hoe sal dan een Goddinne teer
 Ontvlien *Cupidos* strenghe begheer?
 Hoe sal de Dochter van *Iupijn*
 Dan voor mijn schichten veylich syn?
 Die nimmer weet van teghenspoet
 Veel eer de wulpsche Minne voet,
 Als die met armoedt syn gheplaecht,
 En meer de doot als 't leven haecht:
 De Weelde is mijn beste vriendt,
 En ledicheyt my meeste dient,
Atride weynich is u kunt
 Het op *Helena* sy ghemunt.
 My dunckt ick sie het Griex Palleys,
 Waer toe ick aen nam dese reys,
 Ick gae vrymoedich 't Hoff besien,
 Wert ick bespriet soo kan ick vlien,
 Dees vleugels voeren my seer snel
 Daer 'k meen my niemant volgen sal.

binnen.

*De Gordijnen half op ghehaelt sit Helena en slaept,
Cupido komt aen d'ander syde uyt.*

Sacht, sacht, *Helena* rust,
Nu sal ick nae mijn lust
Haer lieve beelt ghenaecken:
Daer isser een ghegaen,
Die sou my wel verraen,
Of hae haest wacker maecken.

binnen.

Helena ontwaeckende staet op en spreekt.

Wat was ick daer vol vreucht, en nu 'k ontwaeck is 't schijn:
Een soet herdenck my dreef van dien ick placht te syn,
Doe noyt mijn jeuchdich bloet ontsteecken was met minne,
Van Lacedemons Vorst, wanneer ick als Goddinne
En als een kuysche maecht van yder wert ghe-eert:
Dies my het tijts beloop het licht verand'ren leert,
Waer aen ick spur te recht, hoe snel der weeldens vlieten
Heen vloeyen tot haer endt, hoe wellust door 't ghenieten
In 't harte onlust baert, ick stel my dan gherust,
Vermits ick nu gheniet het gheen mijn hertje lust.
Doch hoe men meer besit, 't is d'aerd van alle menschen,
Hoe meer men wispelturich sal nae hoogher wenschen,
Hoe kan ick wenschen meer te wesen *Iupijns* kint,
En van een machtich Vorst op aerd te syn bemint?
Wat let my dan helaes! ick voel door dese ad'ren
Trecken een soete vlam: als of my weer quam nad'ren
Het boefje van de min, *Helena* swyghter van,
Want syn fenijnghe schicht u niet meer treffen kan,
Vermits ghy syt ghetrouwt, is yemandt wel te vinnen
Die ghy soud kiezen, en voor *Menelaus* minnen?
Is ymandt soo gheacht, of ymandt soo ghe-eert
Als wel de Koningh is der Griecken hoogh gheleert,
Die ghy ghetrouwicheyt alleene syt oock schuldich?
Wat maeckt mijn geesje dan helaes! soo onverduldich?
Wat pranght dit teere hert, wat quellingh ist die 'k ly
Of komt het my alleen uyt droeve fantasy,
Die 't innerlijck ghemoet ontroeren door haer schijn?
V Dochter bystandt doet, O opperste *Iupijn!*
Siet neder op haer leedt, versacht haer vrede pijn:
Wiens heymelijck ghequel, haer leven doet verdwijne.
Sus gints komt *Menelaus*.

Mena.

Hoe ist mijns herten wins?

Mijn gheesje stadich speelt op u mijn waerde Prins.
Het scheen ghy klachtich waert.

Hele.

K'weet Prince van gheen klachten,

Vermits ghy syt alleen, de baeck van mijn ghedachten:
 Of schoon de tydens quel het herte vaeck beroert,
 De reden dat wel haest weer op syn plaetse voert:
 Gheen mensch leeft soo gherust, o Koninck! hier beneden,
 Of hy wert vaeck beweecht, door tijts onstuymicheden:
 Ist wonder Prince dan, die Griecken-lant regeert
 Dat door inbeeldingh wert een teere siel verheert?

Menelaus.

Gheen oorsaeck schoon *Helena* hebt ghy om te suchten,
 Veel min voor swaricheyt of ongheval te duchten:
 Is niet mijn gantsche rijck in vaste vreed ghestelt,
 En Argos te ghelijck; wat ist dan dat u quelt?
 Syt ghy niet Coningin vande vermaerde Griecken?
 Een dochter van *Lupijn*, wiens schoonheyt op de wiecken
 Van 't vlieghende gherucht rontsom de aerde sweeft?
 Wat Vrou in 't laghe rijck by u te roemen heeft?

Helena.

Dies danck ick d'hooghe Goon, doch waer syn sulcke wetten,
 Die het inwendich hert de fantasy beletten?
 Ick leve wel gherust, my schrickt gheen ongeval:
 Doch gheen mensch weet helaes! wat hem ghebeuren sal,
 Daerom behoortmen wel de spreucke te betrachten,
 Dat niemant voor syn doot gheluckigh is te achten,
 Ghelijck yemandt die sweeft in 't natte rijck der Maen,
 En 't schuymend bracke drift siet op en neder gaen:
 Soo gatet oock met ons, hier in dit brosse leven,
 't Gheen naer der Goden wil wort op en neer ghedreven.

Menelaus

't Is waer wijse Princes, doch eene die seyt wel,
 Dat s'menschen eyghen hert vaeck is syn eyghen hel;
 Want soo men dwaeslijck treurt uyt sinnelijck verkiesen,
 Soo is men oorsaeck selfs syns eygens rust verliesen:
 Hoe kan hy syn bevryt voor quelligh in syn gheest,
 Die staech voor haefs verliesingh of doots schichten vreest?
 Al waert een Prince selfs die al des werelts rijcken
 Gheschakelt had aen een, syn harte most beswijcken
 Indien het altoos wert met nieuwe sorgh ghequelt
 Dies bid ick schoon Goddin, u doch te vreden stelt,
 Verheugent in het gheen de hooghe Goden gunnen,
 Het gheense even wel doch namaels nemen kunnen.

Page uyt.

Wat of mijn Pagie brenght?

Page.

Een Prince als Ghesant
 Van 't machtich Troyen, is hier heden aenghelant
 Met treffelijcke swyt, en Coninckse galleyen.

Menelaus

Gaet dat hem *Ajax* selfs de wegh ten hooff bereye,
 Dat oock mijn Garde sy in wapenen ghestelt.

Binnen.

Misschien het *Hector* is, den Troyschen oorloghs Helt.

Helena.

Ayme! ick ben bevreest voor veelerhande quaden,
Dat ymandt komme hier mijn Prince te verraden.

Menelaus

Neen suster van *Minerva* 't beurt dickmaels dat uyt lusten

Een Prince gaet besien eenigh uyt-heemsche kusten,
 Het voecht een jonghman wel te reysen eens van kant:
 Indien 't hem beuren kan, veer uyt syn Vaderlant,
 Hy vindt een ander aerd van volckeren en steden,
 Ghebouwen, eygenschap, en vele vreemdicheden.
Natura alles heeft verscheydenlijck gheteelt,
 Haer schoonheyt over al besonder uyt ghebeelt:
 Niets isser oock hoe kleyn gheschapien hier op aerd
 Of 't is verwonderingh, en oock aenmerckens waerd:
 Alleen niet inde mensch maer inde stomme dieren,
 Een Philosoph treckt nu uyt 't leven vande Mieren.
 Het sant 't gheen nutteloo: soo 't schijnt den oever deekt,
 Stut wel de woeste Zee datse niet in en breckt.
 Dit wijst een yder aen, om op sich selfs te letten:
 Een Prince dat hy houdt goe politijcke wetten,
 Om met voordachten raed te stutten het ghewelt:
 Eer alles leyt om veer, en 't klaghen niet en gelt.
 Dus leert een yder 't syn, men kan uyt al de wercken
 't Sy Aerds of Hemels oock veel nutticheden mercken.
 De Prince ginder komt, en *Ajax* aen syn sy.

Paris.

Wt *Priams* naem ick groet de Opperst in vooghdy
 Van *Sparten* hooch beroemt, myn Vader die de vesten
 Van *Dardans* muren sticht, sandt my in dees ghewesten
 Om nae het out ghebruyck te hechten aen syn Kroon:
 Door trouw vrientschaps verbondt het rijk van *Atry* Soon,
 En wenst syn Majesteit tot syne achter jaeren
 Gheluckelijck de Croon van *Sparten* mach bewaeren.

Menelaus

Syn Majesteit betoont my over groote eer,
 Dies de vergeldingh sal op my berusten weer,
 Syt welkom in myn Hoff, van u Heer Vaders weggen.

Paris.

Gints staet *Helena* selfs, 't is *Venus* sie 'k te deghen.

Menelaus

't Gherucht hier vaecken quam van *Hectors* vromicheyt.

Paris.

Mijn Broeder is het van wien mijn de Koningh seyt.

Menelaus

't Moet syn een kloeck soldaet ervaren inde wapen,
 Onder een wacker Hoofd mach yder veylich slapen.

Paris

Mijn Heer set niet ter sy syn eyghen kloeck beleyt,
 Die als een Sonne pronckt, tot *Spartens* mogentheyt.
d'Atriden syn berucht in wijs bestier huns rijcken,
 Gheen Princen in *Euroop* of *Asia* te wijcken.

Helena

Ick ben verwondert over syn heusheyt seer.

Paris

En ick verwonder my over u schoonheyt meer.

Menelaus

't Blijckt aen syn geest dat hy is van een Edel bloet,
'k Acht dat *Priamus* Soon ons dese eere doet,
Dat hy ons Griecken wil een wijle tijts vereeren
Met syn bywesen, eer hy weer naer huys sal keeren.

Paris

Soo langhe wijse Vorst, tot dat *Priams* ghebiet,

Dat ick na Troyen keer.

Mene.

Hebt ghy soo langh ontsiet,
Soo moocht ghy na u lust besien de Griecsche steden,
Ist avondt-mael ghereet, soo laet ons binnen treden.

Dienaer.

't Is alst myn Heer gelieft.

Mena.

Komt Prince, want ick acht
V leden zijn vermoeyt, en ghy na ruste tracht.

Binnen.

Vijfde Deel. Derde uytkomst.

Paris.

Ick sie nu hoe 'k mijn tydt onkundigh heb versleten:
En van geen schoonheyt oyt met kennisse gheweten:
Nu voel ick eerst te recht de krachten van de Min,
Nu 't oogh eens heeft ghestraelt op *Findari* Goddin:
Wat wesen, wat gedaent, wat voor-hoofd, watte hayren;
Noyt was ick soo ontstelt door 't woede van de baren.
Als *Thetis* gantsch verstoort het gront-sop boven bracht:
Wat doet u marren noch? o langhdurighe nacht!
Vertreckt op dat *Auroor* ontschuyle de Gordijnen
Van haer Bruydegoms Koets; soo sien ick weder schijnen
De Sonne die myn ziel soo vinnigh heeft bestraelt,
Wt wien mijn geesje nu sijn eenigh voetsel haelt.
O suyv're Beeltjen schoon, volmaeckt in alle deelen,
My dunckt ick sie u noch op de Simbale speelen.
Luckighe *Menelaus*, die met haer sijt verselt;
Ach! wat een gunstigheyt heb ick wel eer in 't velt
Ghenooten by myn Nymph, onder de schaduw lommer,
En nu 'k een Prince ben, nu leef ick vol bekommer,
En trachte door verraed meyneedigh en ontrou
Te roven een Goddin, eens Konincks echte Vrou.
Ha minne! waer toe port ghy niet u arme slaven?
En doet haer als verblint in veel perijckels draven?
Dat sy noch Zee, noch Sant, noch klippen en ontsien,
Noch quetsingh van haer eer by alle wijze lien.
Keer ick dan weer te rug? neen, neen; die 't soet ghenieten
Wil, 't gheen hy heeft besint, die steur hem gheen verdrieten:
Want soo veel Bloempjes als de soete Lenten gheeft,
Soo vele teghenspoet de trouwe Minnaer heeft.
Een Krijghsman die heem gheeft te velde om te strijden,
Moet oock veel ongemacks en swarigheden lijden.
En hoe veel verscheelt noch *Bellona* by de Min?
Dat tuycht het wesen selfs mijns Hemelsche Goddin.
Ach! waerse niet ghetrou, dit doet my meest verschricken:

Oock als ick recht begin de saecke t'over-wicken,
Soo vrees ick het ghevolch: Ick sal de gantsche staet

Mijns Vaders, en sijn rijck belasten met verraet:
 Gants Griecken op de been sie ick door mijn te raecken,
 Soo ick haer listelijck by nachte soeck te schaecken.
 't Schijnt wel tot mijn gheluck dat *Menelaus* vertreckt:
 Na *Creten*, mits daer door mijn minne blijft bedeckt,
 Doch naederhandt dien ick de saeck soo aen te vanghen,
 Dat ick niet selfs blijff in mijne nette hanghen.
Acteon door te sien *Diana* schoon en naeckt,
 Is selver tot een Proy van syne Jacht ghemaect.
 Ick sou als *Icarus* met al te hooch te vliegghen
 Licht vallen in de Zee, en soo mijn selfs bedriegghen:
 Doch als ick weer ghedenck aen mijne Leyd-steres
 De blonde *Venus* selfs de schoone *Ciperes*,
 Soo vrees ick gheen ghevaer, schoon dat my soo veel scharen
 Na volchden alsser gaen aen *Stigis* over vaeren.
 'k Sal alles uyt staen wel, ter liefd van mijn Goddin:
 De hoope seyt my toe de Proye tot ghewin.
 Ick moet voorsichtich syn, in *Veneris* secreten,
 De Coningin alleen bedecktelijck doen weten
 Soo haest als *Menelaus* syn ancker heeft ghelicht,
 En dat de Sonne is ghedaelt uyt ons ghesicht.

Binnen.

Vijfde Deel. Vierde uytkomst.

Menelaus, Helena.

Menelaus.

DE tydingh die 'k Princes uyt Griecken heb ontfanghen,
 Is vry al van ghewicht en van seer groot verlanghen:
 Dies sal het noodich syn tot onse staet vereysch
 Dat ick in alder haest op 't spoedichst derwaerts reys,
 Ghy ondertusschen meucht mijn Hoff-ghesin ghebieden,
 En doen oock goed onthael aen de uyt-heemsche lieden:
 Insonderheyt de Prins van Troyen wel tracteert,
 Dat hy niet reyse wech voor dat ick ben ghekeert:
 Want aen *Priamus* gunst is ons seer veel ghelegghen.

Helena.

Dees reyse wijse Vorst, die staet my gantslijck teghen:
 Ick ben gantsch ongherust, 't schijnt datter in mijn geest
 Schuyt eenich ongheval waer voor mijn harte vreest.

Menelaus.

'k Verwonder my op 't hooght, wijse *Minervas* suster;
 Dat in soo schoonen beeld de Gheest niet is gheruster.
 Indien al 't Aerds begrijp van een wert gheregeert,
 En van den Griecken oock als Goddelijck ghe-eert.
 Indien door syn ghedacht de saecken hier gheschieden,
 Hoe sal de swacke mensch dan eenich onheyl vlieden?
 't Gheen hem is onbewust, soo niet des voocht:

Van boven op syn doent, en op syn ganghen oocht.

Helena.

Nochtans soo kan men sich wel voor een saecke hoeden,
 Waer in men speurt ghevaer ghegront op quaet vermoeden.
 Was *Phaëton* wel eer in rust 't huys ghebleven,
 Mijn Vader had hem noyt van boven neer ghedreven.
 Soo menich Lantschap waer door hitte niet vergaen,
 Waer van noch hedensdaechs de bosschen blaedloos staen.

Menelaus.

Dees dinghen soo het schijnt duydt ghy op mijn vertrecken,
 't Gheen onghetwijffelt sal tot onser oordeel strecken.
 Indien ick daer niet kom, mijn erf-goet sal door twist
 Der Vorsten lichtlijck syn verdonckert of ghemist.
 't Bywesen van een Prins heeft sulck een groot vermoghen,
 Dat dick een trotse siel daer door wert inghetoghen:
 Daer men wel andersins syn Ambassaed veracht,
 En uyterlijck hem streelt, inwendich hem belacht.

Helena.

Gaet dan alst wesen moet doch wilt op mijn begeeren
 So haestich als ghy kond, weder te rughe keeren.

Menelaus.

Ick sal verletten niet soo langh ick buyten ben,
 En ondertusschen ick u trooste met mijn pen:
 Stelt u doch wel gherust wilt niet onnutlijck vresen,
 Hoe wel ick van u ben mijn hart sal by u wesen,
 Knaecht 't edele ghemoet niet op een bloote schijn,
 Soo ghy u selfs verwint ghy sult gheholpen syn.

Helena.

Ick stel mijn harte dan volkomelijck gherust.

Menelaus.

En ick vertrecke dan met soo veel meerder lust.
 Ick neem myn af-scheyt meed' van *Priami* Ghesanten,
 Bestellent te ghelijck mijn noodruft en Trawanten.

beyde binnen.

Vijfde Deel. Vijfde uytcomst.

Paris. Pagie.

'T Luck schijnt my toe-ghedaen, de Koninck is op reys,
 En heeft de Coningin ghelaeten in 't Paleys.
 Het kostle Ledekant van hem soo vaeck beschreden,
 Wort nu alleen beschaemt door hare schoone leden:
 Dies ick waer nemen moet, 't gheen my tijts toe-val gheeft,
 't Lucks achter hoofd is kael, daer 't voor-hoofd hayren heeft.
 'k Heb in mijn eensaemheyde dees versjes slecht gheschreven

Om door mijn dienaar die *Helena* te doen gheven.
Luckighe letteren die in haer vinghers teer
Ontfanghen wert tot vreucht of quellingh van u Heer:
Indiense andersins u waerdich acht te lesen,
Of sy ghy spreecken kond, licht soud ghy uyt haer wesen
Oordeelen haer ghemoet: luckighe letteren gaet,

Ick wensch sy u ontfanght met sulck een bly ghelaet
 Als ick u derwaerts send. O bode van mijn smerte!
 Toont haer ootmoedelijck de quellingh van mijn herte,
 Die'k om haer hoogheydt ly: *Pagie* gaet brengh dees brief
 Aen de Princes *Heleen* mijn uytverkoren lief:
 Let op haer wesen wel, met wat ghelaet en teecken
 Sy dit gheschripte sal aenvaerden en op breecken,
 En of se u al schoon vervloecte om mijn daet,
 Soo wil ick ghy aen haer gheen stuerheydt blijcken laet.
 Want stuersheynt qualijck voecht het aenghevaen ghevry:
 Gaet ick verwacht antwoordt onder de Gaeldery.

Pag. binnen.

Het seste Deel. Eerste uytkomst.

Helena.

WAt batet of de mensch al heeft wat hy begeert,
 Als hy doch evenwel door fantasy uyt-teert?
 Of wat baet dat men schijnt te swemmen in genuchten
 Als't breyn leyt over hoop en 't herte barst van suchten?
 Soo ist eylaes! met my uytwendich een Goddin,
 Een dochter van *Iupijn*, inwendich een slavin:
 Een vyandin mijns selfs, tweespaltich syn mijn sinnen,
 't Gheuoet soeckt dickwils rust en kanse niewers vinnen:
 Ick weet niet wat my deert, sins weynich tijt verleen,
 Trock een inwendich vyer door al mijn leden heen.
 't Gheen min op min vermeert, my rovend al mijn lusten,
 Soo dat ick dach noch nacht een ure niet kan rusten.
 Wel seyt een out Poëet 't swaerst oorloch datmen vint
 Is dat de swacke mensch hem selve overwint.
 Doch mijne quellingh schijnt verselt met rasernijen,
 En luystert nae gheen raet, noch wil gheen weerstand lijen.
 Wat baet mijn schoonheynt nu van yder soo gheacht?
 Wat helpt het dat ick ben van Goddelijck gheslacht?
 En van *Iupijn* gheteelt? doen onder blancke schachten
 Hy in d'omhelsingh van mijn Moeder quam vernachten:
 En door een soet bedroch ghenoot syn minnens lust.
 Wat roem ick doch hier van, daer het my maeckt belust:
 't Onkuysche overspel waer uyt ick ben ghesprooten,
 Waerom heb ick van u, o *Iupijn!* niet ghenooten
 Soo veel onsterflijckheynt als wel *Alcmenus* Soon?
 Mijn Broeder die nu langh is by u metter woon,
 Doch als ick weerom denck wat hy heeft moeten lijen
 Van Monsters, van de Min, van Helsche rasernije,
 Soo treed ick achterwaerts gheen deucht blinckt in't gheuoet,

Ten sy die is gheproeft, door quel en teghenspoet.
 Dan laes! een Vrouwen hert is lichtlijck te beweghen,
 En staet het ongeval soo heftich oock niet teghen:
 Noch meerdert mijn ghequel, het af syn van myn lief.
 Ick heb sint syn vertreck ontfanghen noyt een brief,
 De tijt valt my soo langh, de daghen schijnen jaren:
 Die my wel eer soo kort in mijne vreughden waren.
 Wat Pagie sie ick gints ter kamer komen in?

Pagie.

Ick groet (uyt *Paris* naem) de Grieksche Koningin:
 Ontschuldicht my Princes, dat ick u kom aenranden
 Hier in u Cabinet, 't is om u te behanden
 Een schrifte van myn Heer.

Hele.

Wat isset voor gheschrift?

Pagie.

De neygingh sijns ghemoed die is daer in ghestift.

Helena.

Ick achte dat het is een van sijn rymeryen
 Die hy uyt korstwijl send om mijn wat te verblyen.

Sy leest.

Van mijn melancoly: Hoe Pagie meent u Heer
 Soo lichtlijck en bedeckt te trachten na myn eer?
 Gaet seght hem soo 'k niet meer ontsach sijn Vaders staten
 Als hem: Ick deed hem licht noch heden 't Hof verlaten,

Pagie bin

Lichtvaerdigh Jonghelingh. Hoe! sult ghy de Koningin,
 Van een soo machtigh Vorst versoecken tot u min?
 Sou mijn oprechte jonst wel daer toe kennen strecken,
 Om u tot geyle lust, en minne te verwecken?
 Het blijktt aen u gheschrift, dies sal ick het wet meer
 Gaen over wegghen tot behoud'nis van mijn eer.

Sy leest over luyt.

Ist wonder: o Princes! dat ick die inde Landen
 Van *Ida* wert gheboyt, in uwe schoonheys banden,
 Alleenlijck door 't gherucht, u brande metter daet,
 Vermits tijds gunste my u schoon besichten laet:
 Ten was gheen reysens lust die my heeft aenghedreven;
 Maer prickelingh van liefd om in u dienst te leven,
 Noch om besichten, en verliet ick *Troyens* Hof,
 Mijn nooden was alleen u reyne schoonheys lof,
 Die deed my door het nest van de beschubde dieren,
 Op een ghetaeckelt rif gints ende weder swieren;
 Op gunste vande wint die was de oorsaeck ach!
 Dat ick soo langhe niet als Locht en vloede sach.
 Wilt my dan schoon Goddin niet voor lichtvaerdigh schelden:

Dit tedere gheschrift sal licht myn onschult melden.
Die blinkende Goddin die voor de Starren treed:
Als *Phoebus* is te rust, my herwaerts trecken deed,
Die heeft my aengheport, om inde *Grieksche* hoecken
De Dochter van *Iupijn*, en *Leda* te gaen soecken:
Doch tot gheen ander endt, als uwe slaef te zijn,
Om minderen mijn quel en aengheboren pijn.

Helena.

Ick schrick en werd beweeght, dit meerdert noch myn vresen,
Dat hy van de Goddin hier sou ghesonden wesen
Die voor de Starren treet, dats *Venus*, die de nacht
Bootschappend op komst van d'andere Sterren wacht:
Ghelijck als *Lyderes*: Ha *Venus!* sou 't ghewemel
En 't glinst'ren mijns Paruycks wel stralen na den Hemel?
Is mijne schoonheyte daer onder de Goon bekent,
Ghelijckse schijnt te syn tot aen des werelts endt?
Soo roem ick mijn gheluck, 'k onschuldich *Paris* dan:
Hoe wel ick hem in 't minst gheen liefde betoonen kan.
Doch twyffel icker aen of soo een groote Vrou
Ghelijck als *Venus* is, op aerd verschijnen sou,
En heeten *Paris* soo een verre reys beginnen,
Om ymant die hy noyt ghekent heeft te beminnen?
Hoe sou sy hem op aerd vertoonen daer s' om hoogh
In mijn Heer Vaders rijck haer blinckende vertooch
Al tintelende toond, en volcht als avont sterre
De blonde *Phoebus* steeds ghelijck verliefte van verre,
Dies dunckt het my een droom doch 'k sal hem hier ontbien,
En haest de rechte gront van dese saecke sien.

Elicia.

Eli.

Me Vrou.

Hele.

Bereyt my 't avontmael
Op 't spoedichst 'k toeve hier soo langh wat in de sael:
Al waer ick sal voldoen het voetsel mijns ghedachten.

Elicia.

't Schijnt datse is ghestoort dies moet icker op wachten,
Me Vrou 't is al gereet.

Hele.

Gaet nae de Prince die
Hier onlanghs quam te Hooff, segt dat ick hem ghebie
Dat hy hier stracx verschijn.

Eli.

Me Vrou 'k vol doe mijn plichte.

Helena.

Nu sal ick sien wel haest waer uyt hy dit eerst stichte.

Sy gaet aen de Taeffel sitten.

Paris.

Paris.

Schuyft van u Ledekant de schaduw van de nacht,
Geestighe *Citeres*: siet hoe my hier verwacht

De Grieksche Coningin, wiens soete purpre kaecken
By 't heldre fackel licht my noch ontsiender maecken
Als by het licht des daechs? nu is het tijt Goddin
Dat ick versoecken sal mijn langh ghewenste min:
Nu Tonghe flau-moet niet te groeten u gheminde,
Op u gheboon me Vrou laet sich u slaef hier vinde.

Helena.

Sit Prince neemt u plaets, ick bid u my verselt.
Elicia vertreckt: wat fantasy u quelt
O *Paris* weet ick niet met dit gheschrift te senden
Aen my, het gheen mijn eer op 't hoogste komt te schenden:
Wat swiert ghy met u pen, dat ghy om my alleen
Van prachtich Troyen syt ghetogen door de Zeen?

En hier nu aenghelant, het schijnt door spookereye
V sinnen syn gheroert, waer door ick u meleye.

Paris.

Gheen sinnens spook heeft my in dese saeck ghequelt,
Dees regels syn van mijn voordachtelijck ghestelt.
Wie kan verberghen 't vyer 't gheen boven alle daecken
Syn vlammen opwaerts schiet, en daer me schijnt te raecken
De woonstee van de Goon? hoe kan het teere hert
Bedecken 't leet, indien 't daer door verslonnen wert?
Mijn brant is onghemeen; ick ben niet buyten reden,
Noch kome als Spion besichten uwe Steden,
Of met myn Koopmanschap, om soecken vuyl ghewin:
In mijne Steden groot, ick mijn vernoeghen vin
Van Schatte, kostlijckheeden, en Konincklijcke eere
Gheschiet my overvloed. Ghy sijt het die 'k begeere,
Ghy zyt my toe gheseyt aen't and're werelts endt
Van *Venus* de Goddin, eer ghy my waert bekendt,
Dat sweer ick by *Iupijn*, en wensch sijn Arents laste
Soo 'k *Venus* onrecht doe, my nu terstont aentaste,
En voor u ooghen schen.

Hele.

Een Maeght die licht ghelooft,
Wort dickwils van haer eer onwetende gherooft.
V klacht schijnt my een droo, ghy speelt heel d'onbeschoften,
Dat ghy my eyschen komt uyt *Veneris* beloften:
Waer soud ghy vlieden doch, indiens op mijn bekeer
Quam met haer Koets ghespan op hare duyfjes neer,
Om u vermeet'le tongh met reden te besnoeren?

Paris.

Sy sou mijn selven wel in u ghedachten voeren.

Helena.

Indien een ander werd', daer door van 't sijn berooft?

Paris.

Gheen ander Lief ick wensch als die my is belooft.

Helena.

Soo de beloftenis dan ydel werdt bevonden:

Paris.

Soo ben ick te vergheefs van *Venus* uytghesonden.

Helena.

Door u versoeck helaes! werd ick gheheel verschrickt.

Paris.

't Is *Cyteres* bedrijf de reden over-wickt.
Door haer heb ick de wint voorspoedelijck ghenooten,
En oock de Zee, waer uyt sy selve is ghesprooten.
Door haer heb ick de naem van *Priams* Soon verkregen.
Door haer kom ick ghereyst door hackelighe weggen.
Verschoven was myn jeucht: 't verdroot de Goden langher

t'Aenschouwen myne staet: want als *Hecubae* swangher
Van my zijnd'; had ghedroomt dat van haer wiert ghebaert
Een Fackel; door wiens vlam ontstack de gantsche aert.
Dit wierde soo beduyt door 't oordeel van de Wijsen,
Dat uyt mijn sou de vlam van *Priams* Rijcke rijzen.
O dwase onbewust! van d'aengheboren vlam,
Die uyt *Ledeas* schoon, eerst sijn beginsel nam.
Soo kanmen Princen hert met schijn van Gods-dienst decken,
Medogingh, vruchtloos wert als't schijnt tot scha te strecken.

Mijn dootd was al bestemt, uyt Moederlijck beweegh,
 Ick als Vond'lingh d'aerd noch tot een rust-plaets kreegh.
 Voorts ben ick op ghevoedt in de *Idesche* velden,
 Daer my der Goden gunst tot een Vee-hoeder stelden:
 Mijn Adeldom was schuyt, vermindert was myn staet,
 Ghelijck voor nevels dick de Son te schuyt gaet,
 In 't midden des gheberchts, bosachtighe valeyen,
 Gantsch eensaem, is een plaets daer d'Echo met haer schreyen
 't Ghevoghelt vaeck verschrickt. Hier was het daer ick plach
 Te rusten met myn Vlock: de Zee 'k van verre sach,
 En *Dardans* muren hoogh met haer exselsche daecken,
 Het schaduwend' gheboomt bedeckte my voor 't blaecken
 En steecken van de Son; wanneer ick in de leeght
 Gewaer wierd dat de aerd door treden wert beweeght:
 't Gheluyt al nader quam, tot dat ick door een schreve,
 En rete van mijn hol sach den *Atlant* sijn Neve
 Met een Goddinnen Rey opkomen uyt de ruycht,
 My dunckt ick sie hoe 't Bosch noch voor haer schoonheyt buycht:
 't Was *Iuno*, *Venus* en *Minerva* met haer speere,
 Onkund' en bloodigheydt, belette my de eere
 Te doen (die 'k schuldigh was:) De Goden knecht my seyde,
 Te oordeelen de schoonst, dat wiert u op gheleydt:
 Slaet Herder eens u oogh op dese drie Goddinnen,
 En seght ons welcke meest is waerdigh te beminnen,
 Als schoonste van ghestalt: *Iupijn* u sulcks ghebiet.
 Dies ick myn oogh ter zy eens heym'lijck dwalen liet:
 Een yder waerdigh was in schoonheyt te verwinnen;
 Nochtans de een alleen ontroerde my de sinnen.

Helena.

Hoe listigh weten niet de Minnaers hunne reden,
 Recht op sijn Filosoophs, Poëtes te bekleden:
 'k Verwonder my op 't hoogst van 't gheen ghy hebt ghemelt;
 Dus wild' ick weten wel wat oordeel ghy ghevelt
 Over haer schoonheyt hebt.

Par.

Elck vleyde my met wencken,
 Begeerigh na de prijs: my lovende gheschencken.
 De Huys-vrou van *Iupijn* beloofde my een Rijck,
 Dat geen Monarch of Prins sou wesen mijns ghelijck.
 De wijse oorloghs Maeght, dat door gheleertheys krachte
 Mijn staet sou zyn verhooght. De soete *Venus* lachte,
 En sey dees giften zyn gantsch onbequaem u jeucht,
 Ick sal u gheven een die ghy beminnen meucht:
 De Dochter van *Iupijn*, die suyvere *Ledea*:
 Doen prees ick boven al de schoonste *Cyterea*.

Helena.

Ist al om my te doen: Helaes! wat voor besluyt
 Soeckt ghy o *Venus* nu op my te voeren uyt?
 Moet ick nu zyn het loon van u ontsind belooven,
 Die schoonheyt luckigh is, die arrem en verschooven

Schuylt in een laegh begrijp: Als die in vreughde leeft,
En daghelijcks daer door aenstoot van minne heeft?
Waerom en koost ghy niet voor my doch *Iovis* rijcken?

Paris.

Om dat myn trouwe Liefd' tot uwaerts soude blijcken.

Helena.

Had ghy door *Pallas* hulp niet liever wijs gheweest?

Paris.

De wijsheyt liev' ick wel; doch uwe schoonheyt meest.

Helena.

Hoe wist ghy van mijn schoont, dewijl ghy my niet kende?

Paris.

't Gheruchte die verspreyt tot aen des werelts ende.
De Dochter *Ledaes* is by yder een vermaert
Te wesen in ghedaent een *Phoenix* van de aert.

Helena.

Helaes ick ducht, ick ducht! *Narcissis* doet my vresen,
Dat noch mijn schoonheyt sal myn *Labicintus* wesen.
Ghenomen 'k minden u, meent ghy dat *Atici* Soon
Sou lijden onghemerckt dees aenghedane hoon?
Syn moedt is veel te groot, ghy sult u selfs verblinden,
Doch had ick u ghekent doen my een yder minden,
Van duysent lievers die my minden om het seerst,
Sout ghy *Priami* Soon gheweest zyn d'aldereerst:
Dus bid ick u ghenoeght, en laet u sinnen rusten,
Het is een groote deucht 't bedwinghen van sijn lusten.

Paris.

So meent ghy dan Goddin, dat ick door lusten geyl
Dees hijssen in de mars myn wit ontvouwen seyl?
Waer d'orsaek dit gheweest, ick had noyt onse Landen
Verlaten door bedwanck myns aengheboren banden,
Ghelijck ick u begeer, so zijnder veel gheweest,
Van *Troysche* Maeghden, en al van een hoogher geest;
Ja Konincks Dochters my tot hare Min begeerden:
De Nymphjes van het Wout my minnelijcken eerden
Doe 'k noch een Herder was: Ja smeeckten met ghebeen
Om 't gheen ick u Goddin op-offere alleen.

Helena.

ICK schricke voor 't ghevolch: wat sou u gantsch geslachte,
Waer voor sou *Priamus*, en *Hecube* my achte?
Wat sou *Polexina*, *Casandra* en u Broers
Staegh mompelen van my? ghy selve soud jaloers
Licht werden van my dat hoe wel uyt u gheresen,
Dat ick u sou ontrou ghelijck *Atrides* wesen,
Daer ick in 't *Grieksche* Hof gherustelijck gheniet,
Sou ick myn vinden dan gantsch eenigh vol verdriet.
Aen wien sou 'k soecken hulp in d'eylasche ghesuchten?
Wie sou myn troosten doch in teghenspoet en duchten

Als ick u niet en had?

Par.

Het gantsch *Dardani* Huys

Sou grootlijcks zijn vereert met *Iovis* Dochter kuys:

Het prachtigh *Troya* sou sich daer in verhovaerden;

Dat selfs *Helena* komt soo veer een reys aenvaerden

Ter liefde van hun Prins: een prachtigher ghewaet,

Als *Griecksche* Taffe sou vermeederen u staet.

Polexina mijn Suster heeft haer schoone leden
 Gantsch op een ander wijs ghetoyt met kostlijckheden.
Hectoris, Andromache heel anders is gheciert
 Als ghy: een yder wert als een Goddin gheviert.
 Ghy twijffelt aen mijn trou: helaes! onnutte vresen;
 Soo langh myn rijcke staet sal 'k u ghetrouwe wesen.
 Wie is in *Grieccken* Landt in Wapenen ghelijck
 Den *Hector*, die alleen beschut ons Koninckrijk
 Door kracht en kloeck beleyt? wat wilt ghy meerder duchten,
 De duysternis ons dient om te Scheep wegh te vluchten.

Helena.

Verwonnen ben ick, en 't weygheren is ghedaen;
 Doch 'k vrees dat onse min door Wapens sal vergaen:
 't Schijnt dat ick hoor al ree de Harrenasschen klincken,
 My dunckt ick sie van veer de felle Deghens blincken,
 En 't *Grieksche* Heyr gheterght door dese spijt te velt,
 Dat sich u *Hector* daer van moedigh teghen stelt:
 Ghy sijt doch onbequaem tot Wapens of Rondassen,
 Een ander oorlogh sal u *Paris* beter passen.
 Dat ons geen tijdt ontbreeckt terwijlle noch de nacht
 Al braeckent na de komst des gouden *Titans* wacht
 Om op ons hoed te zijn, dat niets verlet ons reysen;
 Nu sie ick noch voor 't lest dees kostele palleysen,
 Daer ick tot nu ghenoot als Koningin de eer:
 Misschien na dese tijdt en sie ick die niet meer.

Paris.

Noyt Minnaer is meer jonst ghetoont van syn vriendinne
 Als d'eer die my gheschiet van *Spartens* Koninginne:
 Verlatende om my *Atrides* kost'lijckheen:
 Ick hoop ghy sult eer langh een rijcker vloer betreen.
 Om u sal licht op reys *Neptuen* de vloede temmen,
 Dat de *Cyrenen* glat haer langhe vlechten kemmen,
 En queelen op de Zee met liefelijck gheluyt
 Ter eeren van de min van *Paris* en sijn Bruyt.

Helena.

Wy toeven veel te langh.

Par.

Haer toortsen doet eerst doven
 De Wachters van u Hof, so sal men best gheloven
 Dat ghy zijt langh te rust.

Hele.

Ick doe 't terstont ghebien.

Paris.

Op dat geen nijdigh licht belet ons heymlijck vlien.

Binnen.

Senicus.

O doot! wat rajeme nou: hoe sel ick het nu klaren?
Men Heer is te nacht stilswijgend' wegh ghevaren
In laet men hier staen kijcken, elck siet men met de neck an:
De ien seyt 't is een Knoet, d'aer een Wael, de derde ien Speck-jan,
De vierde hy is geck, en na ick hoor te degghen,
So is de Koningin selver met hun etegghen:
't Is seker niet eers genoeg voor een Prins dat hy met een Konincx Vrou,

(Die hem so wel onthaelt) in de bocht tyen sou,
 In loopen met heur wegh en laten myn staen prijcken,
 't Hettet al, in ick heb aers niet as 't nae-kijcken,
 Dat sey de Acxter oock, in hy had de bout in 't gat:
 Ick wasser wel an dat ick weer in de keucken sat
 Op men ouwe plaets, in hulp de meysjes ketel schuren,
 En boenen in wasschen, en ander vreemde kuren:
 'k Sou dan niet hoeven mit kack-hielen te loopen as ick nu doe;
 Maer men wort gheen dingh lichter as de weelde moe.
 Men wil altijd op ien aer al is men noch soo wel,
 Ick wed ick op een aer tijdt soo licht niet me varen sel
 Mit een Joncker, die noch so kortelingh een Boer // was.
 Ygut broertjes dat ick nu rechte-voort weer by men Moer // was,
 Jy soutme niet weer mee krijghen, dat wou ick jou wel sweeren,
 Al konjeme het heuningh noch so soet om de mont smeeren:
 En wistet men Juffrou oock, datje deur egaen waer songer myn,
 Ick mien jy souter niet heel welkom zyn:
 Wantse hadme besuckt lief, ick mochtet niet verkerven;
 Ja 'k wed sy sel licht van hart-seer omme sterven:
 En heur moyste Kamenier hinghme staegh anme gat;
 Ja 't scheen datseme dickwils mit ernst badt
 Dat icker soenen sou; maer 'k hou niet van dat mallen,
 Want lichtelijck souwesoer een wel after over doen vallen
 En krijg'me om ien hoeck; maer wat mach ick oock praten?
 Nou ick voor den droes om raep-saet ben salseme wel met vreê laten;
 Ick hoef nu niet te vreesen datseme knellen sullen dat gore goedt;
 Oock ben ick voor het na loopen ghenoegh behoedt:
 Want hier in dit vreemde lant heb ick vriendt noch maghen,
 Noch ick weet niet wie duyvel dat ick men avontuur sel klaghen:
 Kom ick in 't Hof daer ick mettet Heerschop t'huys // was,
 Daer sluyp ic deur as een hoender-dief, en swijg so stil of ick een muys was,
 Want elck vraegt men aent Hof, schelm waer is nou jou Heer?
 Ick swijgh stil; maer ick denck haesop lelicke meer,
 Ick wou dat ick by hem was, jy soutme dan niet veel quellen,
 Noch ick hoefden hier niet te gaen steen slijpen in sacke tellen,
 Of ick niemant toe hoorde, 'k heb dit wel eer weynigh egist,
 Doe 'k seyde, dat 'k wou dat ick men toekomende avontuur wist:
 Had ickmer toch goeder geluk laten seggen van de heydens die achter landt loopen;
 Maer doen vreesden ick datseme men gelt of souwe stroopen:
 Ick wasser verveert of, want me worden eseydt
 Datse toveren konden; maer 'k meen steelen mit ien gauwigheyt.
 Hy ontsiet sen welvaert die sen nering ontsiet, had ick oock so edaen,
 'k Sou rechte-voort hier niet as ien gauwedief, of ien langht-looper staen
 En kijken as ien poel-snip met men mongt vol tanden:
 'k Sou hem by d'ooren grijpen en schuddense as ien water-hongt,

En seggen jy mochtme met vreen laten en houwe jou mongt:
 Wat droes weet icker of waer hy is, of waer hy is ebleven,
 Bin icker selfs niet qualijk genoeg an dat hy men de schop het egeven
 En laet men de hielien sien, en het hy de Konincks Vrou
 Meenomen, dat is om dat hy wat tijdt verdrijf hebben sou
 Ongerweegh op 't schip. Wat snacks Karel sie ick ginder komen?
 't Lijckt of hyer al ien of twee het op enomen,
 Soo dol siet hyer uyt: O bloet! sie ick te deegh,
 Het is de Koninck selfs, ick packme uyt de weegh.

Binnen.

Menelaus weder-keerende van Creten.

Menelaus.

DE sorghe van myn rijck, en 't vriendelijck begeeren
 Van mijne Koningin, deed' my te rugghe keeren
 Voor myn ghesette tijdt: 'k had anders noch vertoeft:
 Een saecke van ghewicht ghemeen'lijck tijdt behoeft.
 Een Prins moet reedlijck zijn, met haestigheys besluyten
 't Gheen hy hem nae beklaeht dat hy sich gingh te buyten.
 De Wijsheyt suser voert Voorsichtigheyt ghenoeft;
 Hoe wel die dickwils wert met andere schijn verbloemt,
 Ghedurende mijn reys, soo was ick op ghetoghen
 Door vrese dat my yets sou over komen moghen:
 Want d'eensaemheyt op reys dreef my ter herten in
 Dat *Paris* licht sijn oogh mocht slaen op mijn Goddin,
 Vermits hy eenigh is met haer in 't Hof ghebleven;
 Dit heeft op 't spoedighst my weer herwaerts aen ghedreven;
 Dies ick verlangh om weten hoe 't ten Hove staet:

Ajax en Ulyssis uyt

My dunckt ick *Ajax* sie die ginder wand'len gaet
 Met *Ditakoysche* Vorst, sy zijn verbaest van wesen:
 Dit doet o Goden my voor eenigh onluck vresen.

Ajax.

Sie daer ons Prins ghelandt. Zijt wellekom myn Heer.

Menelaus

Ick sie uyt u ghelaet, u gheest heeft teghen-weer.
 Wats d'oorzaeck dat ghy my dus treurigh komt ghemoeten?

Ulyssis.

Een die 't (belieft de Goon) sijn schellem-stuck sal boeten.

Menelaus

Hoe na heeft *Paris* my mijn Koningin ontroofd?
 Verklaertet my, hoe nu! gheen dingh voor my verdooft.
 O Goden hoe ick schrick!

Ulys.

Beklaeght vry u vertrecken
't Gheen lichtelijck u Rijck sal tot groot oproer strecken.

Menelaus

Wat is het? 'k heb op wegh veel onheyl al gheducht.

Ajax.

Verradisch met *Heleen* is *Paris* wegh ghevlucht.

Menelaus

Vervloecte snoo *Troyaen*; o Rif! vol schelmeryen,
Loont ghy mijn goet onthael nu met verraderyen.
Kost ghy gheen ander dan verwecken tot u Boel
Als mijn *Tindarides*? de sinnen door 't ghewoel

My vloghen heen en weer, de aerd is my te banghe,
 Soo Griecken Griecken is, wy volghen u eer langhe.
 Hoe langhe ist gheleen dat hy het schelmstuck deed?

Ulyssis

't Is Heer de vierde nacht.

Mene.

Ulyssis maeckt u reed
 Om hem te volghen nae, maer ach! het is te spade,
 Oock dien ick dese saeck te nemen in berade.
 Hoe bracht hy dit te weegh, hoe is het toe ghegaen?

Ajax.

Hy bracht haer heymlijck scheep by 't schijnen vande Maen.

Menelaus

Kost ghy hem volghen niet in 't rijsen van het licht?

Ajax.

Wie volchde eenich seyl, 't gheen veer is uyt 't ghesicht?

Menelaus.

De spraecke my begeeft soo is my 't hert benepen,
 En wasser gheen ghewach op strand of by de schepen,
 Wanneer men inde nacht de seylen opwaerts hees?

Ulyssis

Wy wisten nieuwers van voor dat de Sonne rees,
 De Schilt-wacht had wel vaeck ghehoort de touwen klateren,
 Maer dacht 't is door de wint of 't storten vande wateren,
 En sloech daer op gheen acht: maer als de morghestont
 Aen brack; d'ontrouwicheyt men doen wel haest bevont,
 Men miste de Princes, het Hoff was vol gheruchten,
 De schepen waren wech.

Mene.

Dit syn helaes de vruchten,
 Dat ick een Princen soon heb in mijn Hoff onthaelt:
 In plaets van danckbaerheyt wert ick soo snoo betaelt.
 Wel aen dan Princen beyd, ghy kent de macht der Griecken,
 Die dickmael in het velt hun vyant is ghebleecken,
 Soo ghy my blijft ghetrou ick sweere den Troyaen
 Dat hem dees rovery in't end noch duur sal staen:
 Ick wil met raet mijns Raets nae Troyen toegaen trecken,
 Om voorghenomen wraeck aen *Priamus* t'ondecken.
 'k Wil wraecke van het leet door *Paris* my gheschiet,
 Ick reys na Troyen toe om wreecken mijn verdriet,
 Kom laet ons tot de reys gaen alles vaerdich maecken.

Ulyssis

De Goon vertrou ick, sullen gunstich syn u saecken.

Binnen.

Paris. Helena.

Danck sy de Goon mijn Lief door wiens vermoghen macht
Wy binnen Troyen syn gheluckelijck ghebracht:
Laet ons de Goden lief, ons danck ten offer gheven,
Vermits wy door haer gunst, soo gunstich syn ghedreven,
Door 't sporelose padt van d'ongebande Zee,
Daer ons de windt, en stroom, gheluckich waren mee:
Soo dat wy door de hulp van winden, ende stroomen
Lof sy de Goden, hier gheluckich syn ghekomen.
Helena lief mijn hert ghenoeght soo aen u min,
Dat u mijn liefde keurt voor mijn Liefs af-godin.

Helena schoone Vrou, pronck Peerle deser aerde,
 Op u schoonheyt 't *Troyaensche* Hof sich verhovaerde
 Tot glory mijnes min: o min wat sijt ghy soet!
 Als sy (na wien ghy neyght) u lieve lust voldoet.
 O *Spartens* Koningin! die *Grieccken* hebt verlaten:
 Ghy die om *Paris* min, kunt *Menelaus* haten:
 d'Eer die ghy *Paris* doet, de liefd die ghy hem toont
 Sal met ghetrouwigheyt u eeuwigh zyn beloont.

Helena.

Meer eysch ick *Paris* niet, als dat ghy my u Vrouwe,
 Ghetrouwe liefd bewijst.

Paris.

'k Sal myn beloften houwe
 Soo langh dit lichaem voert de Ziel die 't heden draeght.

Helena.

Ach *Paris!* *Paris* ist, wiens minne my behaeght,
 En oock behaghen sal, ghedurende mijn leve:
 Diees u mijn minne sal ghetrouheys oorsaeck gheve.

Priamus met eenighe Adel.

Paris.

Daer komt sijn Majesteyt met al den Adel aen.
 Laet ons met groetenis sijn Hoogheyt teghen gaen:
 Heer Vader na ons plicht, eerbiedelijck wy buyghen
 Om aen syn Majesteyt eerwaerdigheyt te tuyhen.

Priamus.

'k Heb *Paris* onderricht bekomen soo terstondt,
 Door een expresse Bood die *Menelaus* sondt,
 Dat met syn *Grieksche* macht, hy is op reys gheteghen.

Helena.

't Gheen hy eens heeft ghehadt sal noyt weer zyn verkreghen.
 'k Acht dat het is om myn om *Paris* te ontslaen,
 En sonder *Paris* my na *Grieccken* te doen gaen.
 Neen *Menelaus*, neen! dat sult ghy noyt bekomen,
 Nam *Paris* my van u, 'k word niet van hem ghenomen:
 Ick blijf myn *Paris* by, soo *Paris* my bemint.

Paris.

Hy krijght *Helena* niet is sy als ick ghesint.

Helena.

Ick ben ghesint gheen Man als *Paris* liefd te draghen.

Paris.

Geen Vrou sal *Paris* als *Helena* oyt behaghen.

Menelaus met eenighe Grieksche Adel.

Troyaensche Majesteyt, naest groetenis en eer

Aen u en 't gantsche Hof ontdeck ick myn begeer;
Dat is, dat men doet verklaringh; door wat rede
Dat *Paris* heeft ghevoert *Helena* hier ter stede?
Myn Echt en eer gheschent, ghebroken Eedt en trou:
Mijn teghens alle recht ontschaeckt mijn echte Vrou.
Is dit de eer ghenoegh? Hoe! zyn dit Prince dade?
Een Prince komt het toe te straffen sulcke quade:
'k Had *Paris* noyt in 't minst u sulcks toe vertrou,

Dat ghy u Prince plicht soo schendich breken soudt.
 Hoe *Paris!* kan in u die valscheyt syn bevonde?
 Hoe *Priamus*, een Vorst behoort te syn ghebonde
 Aen reden, en aen recht: 'k segh een rechtvaerdich Heer
 En past het gheen ghy doet, o *Paris* nimmermeer.
 't Is d'eere niet ghenoech mijn Vrouwe te beslapen,
 Het gheen ick sweer aen u te wrecken met de wapen.
 Gantsch Griecken sal met macht, o ghy vervloecht Troyaen!
 (Ghemoedicht door de spijt) u boosheyt teghen staen.
 Gantsch Griecken sal met macht sich teghen Troyen stellen,
 V onrechtvaerdicheyt ter aerden neder vellen.
 Onlijd-lijck is de spijt te bitter is het leedt:
 Het welck *Paris* ghy aen mijn t'onwaerdich deedt:
 'k Versoecke *Priamus*, u Hoogheyt die ghebiede,
 Dat my in dese saeck na rechten mach gheschiede:
 Of dat u Majesteyt op 't kort een oordeel strijck,
 Al eer ick wederom van dese plaetse wijck,
 Of ick *Helena* sal met my naer Griecken nemen,
 Dan of haer *Paris* sal mijn Echte doen vervremen?
 En scheidt Man van Vrou, Coningh van Coningin?
 Breecken mijn Echte trou, door lusten van syn min?

Priamus.

Waent niet Grootmoghent Vorst, dat mijn ghenegenthede
 In 't minste sullen gaen teghen de Wet van rede:
 Denckt Grieckschen Koninck niet dat ick ben van dien aerdt,
 Die door gheneghentheyt een lust tot onrecht baert.
 Waent *Menelaus* niet dat ick my soude toonen
 Om onrecht door de gunst onrechtigh te verschoonen?
 Neen *Menelaus* neen, *Priamus* is gheen man
 Die onrecht door de gunst in 't minst verschoonen kan,
Priamus wil dat Recht gherechtighheyt sal schiede.
 En 't komt de Vorsten toe, oock alle die ghebiede:
 En 't heyligh recht bekleen dat inde straffe gaet
 Rechtveerdigheyt voor gunst, tot looningh van het quaet,
 Om u in dese saeck rechtvaerdicheyt te toonen
 En sal ick *Paris* in het minste niet verschoonen.
 Heeft hy u Echte Vrou u teghens danck ontschaect,
 Haer teghens hare wil (segh ick) syn Boel ghemaect
 Ick acht hem straffe waert, ghelijck hem sal gheschieden.

Helena

Syn Hoogheyt die seyt recht, dies ick in syn ghebieden
 Door goet vertrouwen dese saeck vrywillich stel,
 Op dat syn Majesteyt rechtvaerdich oordeel vel.

Priamus.

Wat seyt hier *Paris* toe, en ghy *Helena* mede?

Paris

Wat my belanght ick ben Heer Vader wel te vrede,
 Dat met goe kennis wert de saeck wel onderstaen:
 En dat ick wordt ghestraf ist dat ick heb misdaen.

Helena.

Indien zijn Majesteit ghelieve te vergunne
Een middel, waer door men dees saeck sal slechten kunnen.
Soo is mijns oordeels gheen bequamer middel dan
Dat syne Majesteit neemt mijn versoecken an:
Dat is dat ick uyt liefd mach keuren nae behaghen,
Die ick uyt liefdens lust de meest gunst sal draghen.

Priamus.

Wat heeft zijn Majesteit hier teghen?

Menelaus

Gantschelijck niet.
Mits ick versekert ben dat my haer gunst gheschiet.

Paris.

Voor mijn ick ben te vreen, laet vry *Helena* kiese,
'k Vertrou dat ick haer gunste niet en sal verliese:
Maer dat sy *Paris* meer als *Menelaus* mint.

Menelaus

'k Weet dat sy meer tot mijn, als *Paris* is ghesint.

Paris.

'k Weet dat sy *Paris* sal voor *Menelaus* keuren.

Menelaus

'k Weet *Paris* dat u noyt die gunste sal ghebeuren.

Paris.

Wil *Menelaus* dan dat ons *Helena* scheyt?

Menelaus

Ick ben *Paris* te vreen, laet hooren wat sy seyt.

Priamus.

Helena door u keur moet ghy dees tweedracht slechten,
V keur, *Helena* moet alleen dit onrecht rechten.
Ist dat ghy meerder liefst u eerst verkooren Man
Als *Paris*: 't is mijn wil, neemt *Menelaus* an.
Op dat ghy u in 't eynt niet hebbe te beklaghen:
Kiest wel, dats die, die ghy de meeste liefd sult draghen.

Helena.

Ach! wert het my vergunt te kiesen na mijn sin,
Een van dees twee die ick het aldermeest bemin?
Mach ick vrywillich dan liefds keur in 't werck leggen?
Soo sal ick hier voor 't Hoff mijns hertens gront uyt segghen,
Mach ick wel ongheveynst, niet met een dubbeld hert
Wtsprecken tot wiens liefd mijn ziel ghetrocken wert?
Mach ick nae liefdens aert, mijn willekeur verkrijghen?
'k Sal segghen wien ick min: 't schijnt alles stil te swijghen.
Gheeft antwoord op mijn vraegh: is yder wel te vreen,
Dat die ick meest bemin, ick mijne trou verleen?

Paris.

Als anders niet en kan, voort mijn ick ben te vreden.

Menelaus

Ick van ghelijcken mee, al is het teghen reden:
Kiest die ghy 't liefst bemint, want my u keur niet baet
Of ghy mijn kiest, soo min is minder als u haet.
Is liefd tot *Paris* meer laet *Paris* die ghenieten
Al sou dit Prinslijck hart uyt teeren in verdrieten.
Doch in het minst ick dat mijn lief niet toe vertrou.
O dochter van *Iupijn*: o Griecsche Koninghs Vrou:
O *Spertens* roem en pronck, ghedenckt hoe ick voor dese,
V heb gheviert, ghedient, en alle eer bewese;
Ghedenck, mijn lief ghedenck wat vryigheyt dat ghy
Door Echte plicht en lust in min ghenoot met my.

'k weet dat u eerbaer hert om vremde lust noyt dochte,
 Maer dat ('t gheen Gode spijt) u *Paris* daer toe brochte;
 'k Ghedenck de valscheyt, die u *Paris* deed, gheen meer;
 Maer ick vergeefse u, mint *Menelaus* weer,
 'k Vertrou my op u deught, 'k vertrou my op u minne
 Van mijn gheminde Vrou; o *Spartens* Koninginne;
 Wiens armen my soo vaeck omhelsden met gheneught,
 En uytghelaten lust van soete minne vreught,
 Nu 't *Priamus* goet vint, dat die, u min verliese,
 Ghy die verlaten sult: soo bid ick u, wilt kiesse:
 Dies kiest, *Helena* kiest.

Helena.

Wert my mijn keur ghegheven
 Te kiesse hem, met wie ick eeuwig wensch te leven?

Priamus.

't Wert u vergunt, dies kiest, 't sy *Paris* of u Man
 Den *Griekschen* Koninck.

Hele.

Nu *Helena*, nu wel an
 Laet blijcken wie u hert de meeste liefd' sal draghen.
 V kus ick *Paris*; die mijn meerder kunt behaghen
 Als dese *Grieksche* Vorst; wiens liefde ick versaeck,
 En een *Troyaensche* Prins ick tot mijn Vooghd-heer maeck.

Priamus.

Hoe *Menelaus* Vorst, hoe dus ontstelt van sinnen?
 V Majesteyt gheliefd met ons te treden binnen:
 't Schijnt dat de droefheyt u tot aen het herte raeckt.

Menelaus

Vervloecte Vrou! die my tot spot en schande maeckt:
 'k Sweer u dat ick de spijt onwaerdigh my ghedaen
 Sal wreecken na mijn lust aen een vervloecht *Troyaen*.

Binnen.

Paris.

Gheliefde lief en wilt sijn dreygingh trots niet achten:
 'k Meen hy sal sich de strijt wel tegens *Troyen* wachten.
 Ick danck de Goden voor u liefd aen my besteet,
 En draegh u meerder liefd' als selfs *Helena* weet:
 En hoop dat sy van dagh tot dagh sal meerder groeye,
 Soo dat *Helena* sal met *Paris* In Liefd' Bloeye.

Finis Coronat opus.